

SAVAITINIS DRAUGAS

LIETUVIŲ KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

"SAVAITINIS DRAUGAS"
Lietuvių Katalikų Laikraštis,
Eina kas ketvirtadienis
Prenumer. kaina metams \$1.50
Užrubežyje \$2.50
Pavieni numeriai 3c.
"SAVAITINIS DRAUGAS"
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Tel Drover 6114.

"SAVAITINIS DRAUGAS"
Lithuanian Catholic Weekly
Published every Thursday by
Draugas Publishing Co.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Tel. Drover 6114.
Yearly subscription in U. S.
\$1.50; Foreign countries \$2.50.
Single copy 3c.

ORGANAS LIETUVIŲ R.-K. FEDERACIJOS, SUSIVENIJIMO L. R.-K. AMERIKOJE.

Metai-Vol.-VIII

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 1 DIENA BIRŽELIO (JUNE), 1916 M.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3-1, 1879.

No. 22

SUSIV. L. R. K. A. 31-SEIMAS

SUSIVENIJIMUI L. R. K. A. PASVEIKINIMAS.

ATEINANČIA SEREDA, TAI YRA 6 BIRŽELIO, PRASIDEDA PACIO DIDŽIOJO IR PACIO SVARBIOJO SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE 31 SEIMAS. IŠ PAŠEPIŲ DRAUGIJŲ IR SUSIVENIJIMŲ, TAI GALINGIAUSIASI IR GERIAUSIAI SUORGANIZUOTAS. ČIA SUSIRINKS SEREDOJE PATIS PRAKILNIEJI TOS GARBINGOS SAJUNGOS ATSTOVAI. TEN JIE PERKRATINĖS, KAS SUSIVENIJIMO NUVEIKTA PRAEIJUSIAIS METAIS. TEN JIE TARSIS, KAIP PATOBULINTI SAVO VEIKIMĄ ATEITYJE.

MES NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME TĄ SUSIRINKIMĄ IR SIUNCIAME JAM KARŠTUS LINKIJIMUS, KAD JIS KUOPASEKMINGIAUSIAI DARBUOTUS NAUDAI SAVO SĄNARIŲ IR PAGALIAUS MUSŲ TĖVYNĖS LIETUVOS!

DIENR. "DRAUGO" IR SAVAITINIO "DRAUGO" REDAKCIJA.

SUSIV. L. R. K. A. 31 SEIMAS.

Sulig nutarimo Susiv. L. R. K. A. 31 Seimas įvyks Philadelphia, Pa. šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 326 Wharton st. Jis prasidės pirmą utarninką, birželio 6, 7 ir 8 d., tad visos gerb. kuopos malonės pradėt rengties prie 31 seimo. Dienotvarkis bus pranešta vėliau.

Su pagarba,
K. J. Krušinskas,
Prez.

PRIE BUSIANČIO S. L. R. K. A. SEIMO.

Artinasi Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje Seimas. Visi norėtų, ydant jis turėtų kuodidžiausį pasisekimą, kuodidžiausią nuveiktą, kuodidžiausią dalyvautį jame visi Amerikos lietuviai katalikai. Kiekvienas, kuris brangina Susivienijimą ir geidžia jam kloties, pats privalo darbuotis privalo stengtis pirmiausia padauginti skaičių sąnarių.

31-MO SEIMO DELEGATAMS PRANEŠIMAS.

31-mo seimo sesijos atsisubus ne šv. Kazimiero par. svetainėje, bet naujoje Lietuvių svetainėje, prie

Moyamensing ave., tarpe Carpenter ir Christian gatvių. Nes pastaroji yra daug patogesnė dėl didelių susirinkimų.

Su pagarba,
K. J. Krušinskas,
prez.

2,000 AIRIŲ KALĖJIMUOSE.

Anglijos ir Airijos kalėjinuose laikoma apie 2,000 airių sukilėlių, kuriuos anglai suėmė po nenusisekusiam sukilimui Airijoje. Visi tai niekam kalti žmoneliai. Jų vadus Anglijos vyriausybė dalimis išvadė, dalimis uždarė kalėjimus ligi gyvos galvos. Gi šitie varguoliai taip pat laukia baismės.

AUSTRIJOS GARLAIVIS NUSKANDINTAS.

Austrijos uostė Trieste italų karės laivas užpuolė ir nuskandino didelį austrų transportinį garlaivį. Tas įvykis naktį prieš gegužės 28 dieną.

ITALAI SULAIKĖ AUSTRŲ ĖJIMĄ.

Romoj oficialiai pranešama: Visu Austrijos frontu per pastarąjį dvi dieni neįvyko nieko svarbaus, apart Posina ir Astico fronte, kur austrai-vengrai buvo atnaujinę savo užpuolimus. Lagarina klonij seka pašėlusį artilerijų dvikova.

I pietus nuo Posina austrai-vengrai po baisiam armotomis apšaudymui puolėsi ant italų pozicijų Seglia di Campiglia ir Mount Priora. Bet buvo atmušti po kruvinam susirėmimui. Ant Asiago lygumų ir Sugana klonij atnaujinta mušiai. Austrų-vengrų artilerija bombarduoja Ospeda-leppo.

Tofana juostoje italai atmušė mažesnės svarbos austrų-vengrų užpuolimus.

ATIDARYTA RUSIJOS DUMA.

Vakar Petrograde atidaryta nauja Rusijos duma sesija. Čaras nebuvo prie atidarymo. Tik dumos pirmininkas Rodzianko perskaitė caro pasveikinimą dumai. Čaras negalėjęs būti, nes esąs karės fronte. Prie atidarymo dalyvavę ir užsienių ambasadoriai ir pasiuntiniai.

UŽMUŠTA 550 ANGLŲ.

Anglijos vidurinių reikalų sekretorius Herbert Samuel pranešė, parlamentui, kad vokiečiai savo žepeliniais ir lakstyvais atlikę 47 užpuolimus ant Anglijos. Nuo pamestų bombų sprogo žuvę 550 vyrų, moterų ir vaikų. Sužeista apie pusantro tūkstančio žmonių.

ATSISKYRĖ DAR VIENA KINŲ PROVINCIJA.

Nuo Kinų respublikos atskyrė dar viena didelė Nuan provincija, turinti 20,000,000 gyventojų, ir paskelbė nepriklausomybę. Pirmą kartą pat jau yra padariusios ir kitos provincijos. Didžiulė Kinų respublika skaldoma į dalis. Ir vis tai daroma pasidėkojant dabartinio Kinų prezidento autokratiškumui.

12 ATAKŲ PER VIENĄ NAKTĮ.

Laike paėmimo forto Douaumont vokiečiai per vieną naktį padarė 12 užpuolimų.

RUSAI ATSIĖMĖ SAVAS POZICIJAS.

Petrograde skelbiama, kad vokiečiai palei Augustinavą buvę užpuolė rusų pozicijas. Bet rusai kulkasvaidžiais juos

atgal suvijo į jų apkasus. Vokiečių lakunai metė bombas ant Vileikos stoties ir apylinkėse.

Gliadki apskrityj, Galicijos fronte, austrai buvę paėmę rusų apkasų dalį. Bet rusai stoję kontrataką ir atsiėmę prarastas vietas.

KALĖJIMAN LIGI GYVOS GALVOS.

Airių Sinn Fein organizacijos pirmininkas, prof. John McNeill, karės teismo nusprendimu uždarytas kalėjiman ligi gyvos galvos, anot parėjusių žinių iš Dublino.

VĖLIAVŲ DIENA.

Suv. Valstijų prezidentas Wilson išleido proklamaciją į šios šalies piliečius, paskirdamas birželio 14 dieną "Vėliavos dieną". Patarinama tą dieną praleisti iškilmingai ir tikrai patriotiškai.

UŽMUŠTAS SPRING-RICE BROLIS.

Sir Cecil Arthur Spring-Rice yra Anglijos ambasadorius Suv. Valstijose. Jis gavo žinią, kad karės lauke Francijoje žuvo jo jaunesnysis brolis, leitenantas Gerald Spring-Rice.

KUNIGAI FRANCIJOS ARMIOJE!

Francuzų laisvamaniai išleido įstatus kurie verčia ir kunigus kareiviauti. Dabar Francijos armijoje yra virš 20,000 kareivių — kunigų. Didesnė jų dalis tarnauja sanitariais, bet jaunesnieji draug su kitais kareiviais sėdi su šautuvais apkasuose. Pradžioje karės socialistai tuomi labai buvo užgandėdinti. Jie sprendė, kad kunigai karėje pasirodys bailiais, nustos tikėjimtu, taps sipnadvasiais. Bet virto priešingai. Beveik visi kunigai parodė nepaprastą narsumą, ištvermę ir tuometi užsipelnė garbę ir meilę kareivių ir oficerių. Daug iš jų už drasą ir sąžiningumą pakelti į laipsnį oficerio, apdovanoti, pasižymėjimo kryžiais. Laike mušų kunigams — kareiviams generalinis štabas suteikė pavėlijimą klausyti išpažinties kareivių Daugumoje apkasuose kunigai laiko išryto mišias, rengia pamaldas. Kaskart vis didesnė ir didesnė kareivių dalis kreipiasi prie dvisiškių pagelbos, ieško tikėjimo nusiramimino.

ta narsumą, ištvermę ir tuometi užsipelnė garbę ir meilę kareivių ir oficerių. Daug iš jų už drasą ir sąžiningumą pakelti į laipsnį oficerio, apdovanoti, pasižymėjimo kryžiais. Laike mušų kunigams — kareiviams generalinis štabas suteikė pavėlijimą klausyti išpažinties kareivių Daugumoje apkasuose kunigai laiko išryto mišias, rengia pamaldas. Kaskart vis didesnė ir didesnė kareivių dalis kreipiasi prie dvisiškių pagelbos, ieško tikėjimo nusiramimino.

rausta. Užpakalyj matosi keletas medinių kryželių — ten ilsisi ginėjai šitų apkasų. Žodžiu sakant, viskas primena, kad čia aplinkui švenčiama kruvina puota.

OLANDIJA PRIRENGĖ 400,000 KAREIVIŲ.

Iš Haagos praneša, kad Olandija pastaraisiais laikais padidino savo kariuomenę iki 400 tūkstančių.

PABĖGĖLIAI IŠ BULGARŲ ARMIJOS.

Pastaraisiais laikais Bulgarijos armijoje labai išsiplatino dezertėrija. Valdžia paskelbė, kad šeimynos pabėgusių iš armijos kareivių negaus jokios pašalpos ir bus areštuojamos.

GYVENIMAS APKASUOSE

(Francuzo kareivio pasakojimas)

Mūsų apkasai tai tikri miestai po žemėmis. Nežinant lengva čia ir pasiklysti. Vokiečių apkasai 100-200 žingsnių tolimo nuo mūsų. Vietomis gi mūsų apkasai nuo kitų buna tik 50 žingsnių. Aiškiai girdėt, kaip vokiečiai kalba. Kartais pasitaiko, kad apkasai traukiasi per sodžius. Viename gale sodžiaus mūsų apkasai, kitame gi gale vokiečių. Viduryje gi sodžiaus niekam nepriklauso — "neutralliskas".

Apkasuose yra nariai del gulėjimo, suolai, pečinkas. Nestinga čia ir paveikslų, įvairių knigučių, muzikos instrumentų. Apie apkasus visur primėtyta iššaudytų patronų, keveldrų granatų. Žemė išni, pasakoja pasakas.

Karė tai karė, bet ir gyvenimas visur yra gyvenimu. Žmogus Dievo sutvertas tokiu, kad jis prie visko pripranta.

Tik perstoja mušis, nutyla valandėlei šautuvų pyksėjimas, kareiviai jau ieško kokio norints užsiėmimo, idant nebūtų apkasuose taip nuobodu. Kas skaito seną, suplėsytą laikraštį bei knygą, kurią jau skaitė šimtai kitų, kas trumpu galelių pailšio rašo saiviams laišką, kas taiso drabužius ar batus. Kiti gi užrietę kojas, guli be jokio darbo ant narų ir panosųj kokią tai danelę niūnioja.

Kartais prie tokio daninko prisėda dar keletas žmonių. Susitaiso tikras choras. Dainos skamba vis garsiau, smagiau, galingiau. Pagaliau išgirsta ir vokiečiai mus bedainuojant. Kuomet mes nutilstame iš vokiečių apkasų atšargiai išsikiša galva vokiečio. Kraipydamas žodžius jis pasiekdamas šaukia:

— Kodel dainuojate? Be-kame nors mūsų laimėjote? — Laimėjom... Juk jus vakar gerokai aptašėme, — atsako iš mūsų apkasų.

— Vakar jums daugiau kliuvo, bet ne mums, — nenori su-tikti vokiečiui.

— O nuo ko paėmėm nelaisvių. Ar-gi ne nuo jūsų.

— Pas mus visi sveiki.

— Na, pamėginkite su-rokuoti. Maž apsirikote.

— Jūs savuosius rokuokite...

— Be to nelaisviai dar sakė, kad pas jus nėra ko valgyti.

— Neteisybė. Mes viso turime.

Vokiečiui, matyt nepatinka tema kalbos. Jis kaž kaip susikeikė vokiškai ir vėl pasislėpė savo apkasuose.

Užėjus naktiai mušis kartais paliauna. Apkasuose tuomet tyla, ramu... Kareiviai išlenda iš po žemių. Sutemus atvažiuoja ir virtuvė. Kareiviai geria arbatą, kurena ugskveldrų granatų. Žemė išni, pasakoja pasakas.

ŽINIOS APIE LIETUVĄ

RUSIJOS PARLAMENTO ATSTOVAI SVEČIUOS PAS LONDONO LIETUVIUS.

„Išėivių Draugas“ praneša, kad nedėlioje, gegužės 7 dieną Londono lietuvių apskrityje Rusijos atstovai: grafas Olsufev'as, Vasiljev'as, Gurko — Valstijos Tarybos nariai ir Protopopov'as, ypač, Singarev' Radkevičius, Oznabušin'as — Valstijos Dumos nariai svečius sutiko ir pasveikino kun. Matulaitis. Kun. Matulaitis nurodė atstovams varginingą lietuvių tautos padėtinį, išreikšdamas draug viltį, kad po kare užstos geresni laikai ir lietuvių galės liuosiau atsikvėpti. Lietuvaitės iškėlė svečiams gėlių buketėlius. P-lė Adela Šteinitė gaudė dailiai padainavo. Iš svečių kalbėjo pp. Yčas, Gurko ir Protopopov'as. Viceprezidentas Valstijos Dumos Protopopov'as širdingai pasveikino lietuvius, kaip savo piliečius, išreikšė viltį, kad po kare lietuvių su lauks geresnių laikų ir grįžt į tėvynę, kaip liuosūs sunys ir dukters Lietuvos. Apleidžiant svetainę Gurko sušuko: **Dar kartą leiskit man jus pasveikinti ir palinkėti jums sugrįžti į jūsų liuosą Lietuvą.**

Ivairios Žinios

NUSKENDUSIŲ LAIVŲ IŠTRAUKIMAS.

Nėra tos dienos, kad laivai kraščiui nepraneštų, jėgų jų vilnyse nugrimzdo bei paskandino vieną ar daugiau laivų. Žuvusiųjų laivų vertė yra didelė. Japonai užėmė Port — Arturą, pirmiausiai pasirūpino išimti iš jūrų nuskendusius rusų laivus. Šiame darbe naudojasi labai sumaniu prietaisais, kurį išrado italas Giuseppe Pino. Jis vadina si hidroskopu. Su pagalba to hidroskopo surandama, kurioje vietoje guli paskandintais laivais.

Nedidelius laivus kelias iš vandens tam tikrais maišais, kurie padaryti iš medėgos nepersunkiamos nei vandeniui, nei orui. Į tuos didžiulius maišus pripumpuojama oro ir prijungiamas juos prie nuskendusių laivų. Maišai pučiasi, kyla augštin ir traukia draugus su savimi laivą. Didelius laivus traukia vielinėmis virvėmis.

ATSIKAKO APLEISTI KALĖJIMĄ.

Tulai moteriškai Brooklyn'e pasibaigė laikas būti kalėjime. Bet ji griežtai atsisakė apleisti kalėjimą.

70-METINĖS SUKAKTUVĖS HENRIKO SIENKEVIČIAUS.

Šionis dienomis sueina 70 metų nuo gimimo garsaus lenkų rašytojo Henriko Sienkevičiaus. Vokiečių valdžia leido atminimui tos dienos surengti visoje Lenkijoje aukų rinkimą alkaniejiems gyventojams.

ATSAUKĖ IŠ GRAIKIJOS PASIUNTINIUS.

Iš Berlyno praneša, kad Francija ir Italija atsaukė savo pasiuntinius iš Graikijos, valdžia užgynusi alkūninkams vežti kariuomenę jos geležinkelais.

S. VALSTIJŲ ARMIIJA.

Suv. Vastijų armija yra gan silpnutė ir neskaitytinai. Joje rokuojama 15 pulkų pėstininkų, 15 pulkų kavalerijos ir 6 — artilerijos. Paigi iš viso bus nedaugiau 100,000 karių.

VERČIAM I PRAVO-SLAVIJĄ.

Unijotai, kuriuose rusai šsiwežė iš Galicijos, dabar verčiami į pravoslaviją. Nėnai Odesoje pakrikštijo į pravoslaviją 120 tų unijotų.

KINŲ PASKOLA SUV. VALSTIJOSE.

Kiniečiai kreipė prie Suv. Valstijų, prašydami paskolos sutvarkymui valtybinių reikalų. Japonijos valdžia užprotestavo prieš lavimą jų kaimynams pascolos. Gird, tuos pinigų jie nori suvartoti padidimui savosios armijos.

JUODKALNIJOS SOSTO PĖDINIS PAS AUSTRO-VENGRIJOS KARALIŲ.

Beveik visą Juodkalniją užėmė austrai. Juodkalnijos karalius Mikalojus, švytas iš tėvynės, dabar vieši Paryžiuje. Jo sunus Mirko neseniai atlanke Vienoje Austro — Vengrijos siesorių, Prancišką — Juozapą. Juodkalnija dar nesutaukusi su Austro — Vengrija ir todėl šiuo Juodkalnijos sosto pėdinio žygiu labai daug kas pasipiktinę. Nepatenkintas ir tėvas, karalius Mikalojus.

PAILGINIMAS DIENOS.

Pastaromis dienomis ir Suv. Valstijose pradėta kalbėti apie pailginimą dienos. Tas daroma, kad sutauptyti daugiau anglių, žiobalo, deginamojo spirito, žvakių ir tt. Pavarydami vieną valanda laikrodį pirmyn, mes sutrumpiname vakarą anksčiau einame gulti, anksčiau keliamės ir tokiu būdu trumpiau reikiame naudoties lempų šviesa. Vokietijoje pailginimas dienos įvestas nuo gegužės 1 dienos šių metų. Vokiečiai tuomi sutaupe 225,500,000 markių. Į Francijos parlamentą irgi įneštas šis sumanymas. O Anglijoje apie tai kalbama jau septyni metai. Tam pritaria Lloyd George, Churchill, Chamberlain ir kiti žymesnieji parlamento atstovai. Anglai tuomi galėsia sutauptyti 10 milijonų svarų sterlingų.

SVEIKATOS MIESTAS.

Žmonės dažniausia miršta dėl ligų. Ligos kyla nuo nešvarumo, blogo oro, stokos šviesos, namų drėgnumo ir tt. Sveikiausia žmogui gyventi kaime. Ten ir daugiau saulės, ir daugiau tyro oro, ir valgis sveikesnis. Bet ne visi žmonės gali gyventi sodžiuje. Užtat mokslininkai ieško priemonių, kokių būdu miestų gyventojams parupinti sveiką gyvenimą.

Vienas anglų gydytojas Richardson sekandiai įsivaizdina sau sveikatos miestą, kuriam miestelėnai galėtų naudoties tokiomis pat gamtos malonėmis, kaip ir kaimiečiai.

Tokiame sveikatos mieste gyventojų turi būti ne daugiau 100,000. Tas miestas užima pusantro tukstančio dešimtinių. Namai, augštesni už trijų gyvenimų privalo būti uždrausti statyti. Tokiu būdu saulės galės visus šildyti. Gatvės reikia išsodinti medžiais ir žolynais. Už kiekvienų namų tiesiasi ilgas daržas. Mieste turi būti 20 lignonbių. Tokiu būdu 5000 gyventojų turi po vieną lignonbių. Tame mieste įrengtos sveikiausios ir patogiausios maudyklės, skaityklos, žaidimo daržai, gimnastikos salės ir tt.

Sklepuose gyventi reikėtų smarkiai uždrausti. Namai privalo būti užlaikomi kuo švariausiai. Namų stogai reikėtų statyti plokšti, aptverti krotelėmis. Ant to stogų būtų auginami žolynai, maži medeliai. Dumai nei iš fabrikų, nei privačių kaminų neprivalo būti į orą leidžiami.

Miegamasis kambarys didelis, atsuktas į saulę. Jame nerasi nei baldų, nei avalinių, nei baldinių. Čia tik turi būti langai, keturios sienos ir lova.

Sveiginančių gerimų nei tabako sveikatos mieste ne-

pardavinėjama.

Jei viršimėtai būtų surėdyti dabartiniai mūsų miestai, daug mažiau būtų ligonių, žmonės ilgiau gyventų. Žinoma, apie toki sveikatos miestą kol kas tik svajoti galime. Mūsų miestai nevien nemažėja, bet su nepaprastu greitumu auga, plėtojas. Namai kas kart statomi vis didesni, augštesni, kurie užstoja nuo mūsų saulės spindulius. Užtat šiais laikais miesto gyvenimas labai netinka žmogaus gamtos reikalavimams.

MARKSAS II

KAIP JIS KLAIDINA ŽMONES.

Socialistų laikraščio „Naujienu“ redaktorius Grigaitis yra vyriausioji lietuvių socialistų vadu Amerikoje. Karštieji jo pasekėjai vadina jį Marksu II. Tečiaus jis nežino pagalios nei socializmo.

Rodas tai dalykai visai nesutaukiami: socialistų vyriausis vadovas nežino socializmo. Dėja, taip yra. Amerikoje, matomai, viskas galima.

Paimkime bent vieną Grigaitis to Markso II sakinių ir tuoj įsitikinsime, kad tas vyras nenumano nei pačių pamatinių socializmo taisyklių.

Mūsų bendradarbis p. A. Račkus „Drange“ parašė: „...socialistai atvirai sako, kad socialistų valstijoj vaikams bus auklėjami valstijos, o ne tėvų... Ką tuomet turės jausti motina, kuomet socialistų valdžia paims kuo didžianį pasaulį jai turimą — kudiškį! Kaip nelaimingi bus tie vaikučiai, kurie bus taip atskirti nuo savo tėvų!“

Tą p-no Račkus aiškinimą „Naujienu“ redaktorius Grigaitis pavadino nesąmonėmis. Iš tos Grigaitis kalbos išėina, kad jis yra įsitikinęs, jog socialistų valstijoj vaikai nuo tėvų nebus atimami, kad juos auklės ne socialistų valstija, bet pat s tėvai. Taip mano Grigaitis, tas Marksas II.

Dabar pažvelgkime, ką apie tai sako vyriausieji socialistų tėvai ir mokytojai.

Vyriausis dabartinio socializmo įkūrėjas Karl Marks ir vyriausysis jo pagalbininkas Fr. Engels reikalauja, kad vaikus auklėtų ne tėvai, bet, kad būtų įvestas „viešas ir neapmokamas visų vaikų auklėjimas“).

Reikia vyriausieji socializmo tėvai ir mokytojai reikalauja, kad, vaikų, auklėjimas būtų „viešas“, arba, kitaip sakant, kad vaikus auklėtų ne tėvai, bet valstija.

To paties reikalauja ir socialistų visuotinis susirinkimas Gothos mieste. (Allgemeine und gleiche Volkserziehung durch den Staat). To paties reikalauja ir tarptautinis socialistų kongresas Londone 1896 m.

Naujausieji vaikų psichikos tyrinėtojai ir auklėtojai prirodė, kad vaikus reikia auklėti nuo pat pirmųjų metų. Iš to aišku, kad socialistų valstija atims nuo tėvų vaikus visai dar mažučius kudišklius.

*) „Oeffentliche und unentgeltliche Erziehung aller Kinder“. Kommunistisches Manifest, I, 24.

Tą patį aiškiausiais žodžiais patvirtina ir socialistų susirinkimas Manneime“).

Tą patį patvirtina ir socialistų vadovas bei mokytojas Stern“).

Kaikurie socialistai ir patys pripažįsta, kad priverstinis atėmimas nuo motinos jos kudiško bus tikra vergija.

Šitai ką sako socialistas Edmund Fischer: „Motina nori pati savo vaiką auklėti, ji nori jam pasišvesti, jineri pati juo rūpintis. Norėti versti, kad ji atiduotų savo kudiškį auklėjimo įstaigai... būtų blogiau, negu šeimynos (namų) pavergimas“ (die Knechtschaft des Hauses“).

Iš to vyriausiųjų socializmo vadų ir mokytojų paaiškinimo išėina, kad mažučius vaikus nuo tėvų atims socialistų valstija, ir kad ji pati auklės tuos vaikus, o ne tėvai. Tą patį tvirtino „Drauge“ ir p. Račkus, o „Naujienu“ redaktorius tai pavadino „nesąmonėmis“.

Iš to tat aišku, kad socialistų laikraščio „Naujienu“ redaktorius Grigaitis, tas vyriausysis lietuvių socialistų vadovas Amerikoje, pramintasis net Marksas II, nežino nei pamatinių socializmo taisyklių. Ir tas nežinojimas kyšo beveik iš kiekvieno Grigaitis sakinio.

Tame pačiame priedaše prie p-no Račkus straipsnelio „Naujienu“ redaktorius Grigaitis, tas Marksas II, tvirtina: „kad visi vergų laikytojai žionai buvo krikščionimis“. Iš tų žodžių mes išvedėme, kad

*) Žiūrėk apie tai Protokoll der Parteitage zu Mannheim, 342.

**) Žiūrėk apie tai Stern, Der Zukunftsstaat, I, 16.

***) E. Fischer in den Sozialistischen Monatsheften, 1905, I, 535.

Grigaitis taip kalbėdamas, kaltina ir pačią krikščionystę už vergijos palaikymą Suvienytose Valstijose.

Nors ir buvome paaiškinę, kokių būdu iš tų žodžių tos krikščionystės kaltinimas išėina, tečiaus Grigaitis to nesu-
prato.

Nesupratęs, šaukia, kad jis krikščionystės nekaltinęs, kad iš jo žodžių esą negalima išvesti, kad anot Grigaitis nuomonės vergijos palaikymas išplaukia iš krikščionystės taisyklių, kaip pasekmė iš priežasties.

Kad Grigaitis to paaiškinimo nesuprato, stebėtis nėra ko. Juk tai žmogus, kurs, vieną sakinį berašydamas, septynis kartus suklusta.

Mes dar kartą pasistengsimė jam paaiškinti pavyzdžiais, kokių būdu jis, taip sakydamas, kaltina ir pačią krikščionystę už vergijos palaikymą.

Kas yra kapitalistas? Kapitalistas yra tai žmogus, kurs yra persiėmęs kapitalizmo dvasia ir veikia sulgy kapitalizmo taisyklių.

Kas yra krikščionis? Krikščionis yra tas žmogus, kurio protas ir valia yra persiėmusi krikščionyste, kuris elgias sulgy krikščionystės taisyklių.

Sakai, kad kapitalistai yra darbininkų išnaudotojai. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad tokie ir tokie žmonės, elgdami sulgy kapitalizmo taisyklių, išnaudoja darbininkus.

Taip sakydamas, ar kaltini ir patį kapitalizmą už darbininkų išnaudojimą, ar ne? Aišku, kad kaltini čia ir patį kapitalizmą ir sakai nors ir kitoje formoje, kad tas darbininkų išnaudojimas išplaukia iš kapitalizmo, kaip pasekmė išplaukia iš priežasties, arba kitaip sakant, kad tarp kitų darbininkų skriaudimo priežasčių yra ir kapitalizmas.

Sakai: „kad visi vergų laikytojai žionai buvo krikščionys“. Ką tai reiškia? Tai rei-

škia, kad tie žmonės (amerikoniai) elgdami sulgy krikščionystės taisyklių, palaikė vergiją Amerikoje.

Toks gi pasakymas yra grynas krikščionystei užmestas šmeižtas. Krikščionystės vyriausioji įsakymu yra: „mylėk artimą tavo, kaip patsai save“. Tuotarpu vergijos vyriausia taisyklė yra „skriausk, išnaudok tavo artimą vergą kiek begalėdamas.“

Ar dabar suprantai ponuli, Grigaiti, „Naujienu“ redaktoriau, kokių būdu, tai kalbėdamas, apkaltina, apšmeižė ir pačią krikščionystę?

Ar suprantai dabar, ponuli, kad nenumanai nei a, b, c, iš logikos?

Ar dabar jau matai, ponuli, kad visos septynios klaidos, kurias padarei viename sakinyje, tebestovi prieš Tamstą visos, kaip prūsų dragunai prieš savo oficerius?

Visa tai mus verčia Grigaitis paklausti:

1) Kokių būdu, Tamsta, drįsti būti socialistų partijos vadu, nežinodamas nei pamatinių socializmo taisyklių?

2) Kokių būdu drįsti būti laikraščio redaktoriu, jei taip nemoki galvoti, kad, vieną sakinį berašydamas, septynis kartus suklusti.

3) Kokių būdu drįsti platinėti tokias tamsybes tarp savo skaitytojų ir juos taip nepadoriai klaidinti?

„Naujienu“ redaktorius Grigaitis, tas Marksas II, nebeįstengdamas beįsisteisinti, paprastai ima rėkti, kolioties. Ne, ponuli, su rėksmu ir kolioties čia nieko nepėsi. Atsimink juk čia ne socialistų susirinkimas, kur to pilnai pakanka.

Čia pasiaiskink prieš visuomenę, kokių būdu su savo tokiais tamsiais ir klaidingais raštais, drįsti ardyti lietuvių kultūrą, taip tamsinti nesusi-pratusius savo skaitytojus ir juos vesti į barbariją?

IŠGIRSK NASLAIČIU BALSA

Našlaitis visur ir visuomet yra nelaimingas. Tuom labiau svetimame krašte -- toli nuo tėvynės. Kitatautis yra svetimu ir jam mūsų našlaičio vargai yra svetimi. Tatai mūsų našlaičiai ir skursta iš visų atžvilgių. Apžiurėjimui mūsų našlaičių LABDARINGOJI CHICAGOS SAJUNGA, PO GLOBA ŠV. ANTANO.

RENGIA

CHICAGOJE DIDELIUS FERUS

Birželio 4, 5 ir 6, 1916

ŠV. JURGIO PARAPIJOS SVET.

32 Place ir Auburn Ave.,

Chicago, Ill.

Kam rupi labdaringas darbas ir tėvynės meile, lai tomis dienomis nors keliais centais prisideda prie našlaičių palaikimo darbo.

Ateik ant Ferų patsai ir atsivesk savo draugus. FERŲ RENGIMO VALDYBA

IS KARES LAUKO

Italijos bedieviu darbeliai

Italams bedieviams laisvamams ir socialistams labai nepatinka, kad popiezius stengiasi sutaukinti kariaujančius, sušelpiti belaisvius nušluostyti nelaimingųjų našliu ir našlaičių asaras.

Mat bedievių didžiausias troškimas yra purvais apdrapstyti popiežių, vyskupus, kunigus, visą Bažnyčią. Jie tiek stengiasi nujodinti Bažnyčios tarnus, parodyti, kad jie yra žmonijos slėgėjai, o čia viso pasaulio žmonės mato, kad nieks taip nesirupina sustabdyti skerdynes ir prašalinti tas žmonių slėgiančias nelaimes, kaip popiežius. Delto bedieviai iš kailio nerias, kad kaip nors popiežių apšmeižus savo laikraščiuose už tą jo praklinų darbavimosi.

PRASIDEDA VEIKIMAI APLINK SALONIKUS.

Havas agentūros depėša iš Atėnų sako, kad 30,000 bulgarų iš Juodųjų jurių pakraščiu nugalėta Salonikų frontan, ir Graikijos pasienį.

Taip pat aplink Salonikus smarkiai veikianti sąjungininkų kariuomenė. Anglų kariuomenės Salonikuose vyriausias vadas, generolas Howell, su kitais oficialiais viešėjęs Atėnuose. Ir čia jis gavo paliepiamą kuo veikliausia grįžti į Salonikus.

Su pavasariu centralės valstybės visur pradės užpuolimus.

Kiek dar gali tęsties kare?

Italų laikraščiai praneša, kad Anglijos ministerių pirmininkas Asquith, budamas prie popiežiaus Romoje, išsitarė, kad karė dar gali tęsties ištisus penkerius metus. Tečiau galime tikėtis, kad tokie barbariški Anglijos ministerių pirmininko pranašavimai neišsipildys.

Francijos vyriausioji valdžia praneša, kad dabar vienoj Francijoje del karės jau esą pusantro milijono našlių, o kiek yra našlių, kiek yra dabar lušų, kiek užmuštų. Tai vienoj Francijoje. O juk nemažiau tokių nelaimingų yra ir Rusijoje ir Vokietijoje ir Anglijoje ir kitose kariaujančiose valstybose. Ir visgi norėti tęsti tą baisiąją karę pagaliau kad ir penkerius metus, tai ištisų reikia būti tikru barbaru.

KAREIVIŲ BELAISVIŲ PADĖJIMAS RUSIJOJE.

Raudonojo Kryžiaus ir neutralių (nekaraujančių) valstybių atstovai pradėjo šių metų lankė belaisvių stovyklas Rusijoje, norėdami susipažinti su sąlygomis jų gyvenimo. Padėjimas kareivių belaisvių Rusijoje, sulg pranešimų tu atstovų, esąs apverktinas. Čia paduosime keletą ištraukų iš jų pranešimų:

Krasnojarske belaisvių ligoninėse kareiviai miršta badu. Verchne — Udiške kazakai nudurė 6 austrus belaisvius ir 2 vokiečius. Nikolsko — Usuryjske 40 nuosimčių belaisvių išmirė nuo šiltinės ir škorbuto. Prižnūretojai ir silpnūs ligonės dažnai be pasigailėjimo muša, vargina. Atchinskės belaisviai gyvena tamsoje ruse, kuriose pilna įvairių šliaužų, kirmėlių. Delei stokos šviesos diduma belaisvių apako. Irkutsko delegatai Raudonojo Kryžiaus radė 27 belaisvius uždarytus purviname rusyje didumo 11X12 pėdų. Visi jie sirgo. Pasivaikščioti neleidžiami. Viduržiemį iš Irkutsko buvo siunčiama keletas tukstančių belaisvių į Balaganską. Tuomet Sibiroje buvo didžiausieji šalčiai. Visi belaisviai menkai apsilvilę ėjo pėsti, brido per giliausias pusnis. Jei kas netekęs jėgų valandėlei sustodavo, tą kazokai mušdavo botagais. Daug tuomet iš jų mirė kelyje, daug nušaldė kojų ir rankų pirštus, nosis, ausis. Berezovoje 25,000 belaisvių gyvena 6 barakuose, kuriuose nėra nei lovų, nei kedžių. Visi jie kenčia badą. Jie dažnai mušami botagais. Čioje 800 šimtai belaisvių beveik vaikščioja menkai apsirėdę. Atėmė nuo jų ir batus.

GRUMIMOS PRIE TVIRTUMOS "MIRUSIOJO ŽMOGAUS KALNO" NESILIAUJA.

Ta vieta, kur dabar tokie baisūs mušiai, pavadinta nejaukiu vardu Mirusiojo žmogaus kalnas. Tuo labiau ji dabar nusipelnė to vardo. Jau mėnuo suviršum laiko, kaip ten šeiminkauja mirtis. Francuzai ir vokiečiai žudo už tą vietą tukstančiais savųjų žmonių. Pati francuzų vyresnybė pripažįsta, kad čia esančios baisiausios skerdynės. Tokių skerdynių nebuvę nuo pat pasaulės pradžios.

Birbia, trata tukstančiai francuzų kulkasvaidžių, skina tukstančius, besierinančiųjų vokiečių. Per savo žuvusiųjų brolių lavonus lipa kiti vokiečių pulkai. Galop jie išsiveržė į francuzų apkasus. Francuzai ten galą gavo.

Bet štai ateina nauji francuzų pulkai, šturmu puola ant jų vokiečiai ir vėl atsiima savo prarastuosius apkasus. Ten krito apie 10 tukstančių kareivių iš vienos ir kitos pusės.

Dabar vokiečiai grūdant to kalno 80 tukstančių savo geriausių kareivių. Šimtai armotų ardo francuzų susitvirtinimus. Dumų, dulkių ir kulų išleisčių bei metamųjų žemių tirsčiansi debesys. Dienovida negalima matyti žmogaus už kelių dešimtų žingsnių.

Vėjui praskiedus tuos tirštus dumų ir dulkių debesis, matyti, kaip plaukia pilkos vokiečių vilnys, lipdamos į kalno viršų ir siausdamos jį iš šalių.

SMARKUS AUSTRŲ VEIKIMAS.

Austrų galingosios armijos nesulaikomai griauja Italijos šalį. Vienoj skelbiama, kad austrai - vengrai jau 11 mylių įėję Italijon. Pakeliui viskas traukinama didžiulėmis armotomis. Nuo šandumo tik stena kalnų uolos. Kai kuriose vietose talai galvatrukčiais nesinausi nuo priešininkų be paliovos mėto mieno ir švino.

Į šiaurius nuo Sugana klonio, Tyrolu, austrai - vengrai užėmė kalnų augštumas nuo Salubie lig Borgo. Italai taip pat numušti nuo Pompel kalnų. Austrai paėmė ir Campo - ogno tvirtumas. Uždarė talams perėjimą per klonius Val d' Assa ir Posnina.

Nuo pradžios užpuolimo austrai paėmė nelaisvėn, 24,400 italų, tame skaičiuje 524 oficerius. Paėmė 257 armotų, 101 kulkasvaidį ir 16 bombų mėtyklių.

Ir be paliovos italai vis toliau genami. Visi jų pasipriešinimai narsinių austrų - vengrų sutruškinami.

KRUVINIAUSIOS SKERDYNĖS PASAULIO ISTORIJOJ.

Pasaulio istorija nežino krūvinėsnių žmonių skerdynių, kokios dabar seka aplink Verduną. Vokiečiai regis buvo skaudžiai ižeisti francuzų paskutiniaus užpuolimais. Todel dabar jie kaip atsistuko priešais francuzus, tai kaip šluota juos šluoja ir išnaudo visu frontu varosi pirmyn. Francuzai vietomis tiesiog neįveikiami. Todel vienu ir kitu kareivių nuostoliai neapsakomi. Negana žudimosi plieniu ir švinu. Skerdžiamasi dar ir durtuvais. Krūvos kareivių lavonų tekso. Nėra laiko juos palaikyti. Nėra laiko ir kaip sužeistuosius paimti iš mušių lauko.

Vokiečiai ir gi varosi pirmyn. Ten irgi seka ne mažesnės skerdynės. Kova už Verduną ligi pasaulio pabaigai bus atmintina.

Ar greitai ivyks taika?

Vokietija kelis kartus išreiškė norą taikintis. Bet Anglija ir Francija jokiū būdu taikintis nesutinka. Anglų ir francuzų laikraščiai nuolat primena Wilsonui, kad jis prie taikos kariaujančių nekviestu, nes taika esanti nepageidaujama. Anglų ir francuzų politikai ir ministeriai kalba, kad jie kariausią kol Vokietijos nenugalėsia, o kad to nugalėjimo dar ne pradžios nesimato, tai jie kariausią nors iki paskutinio kareivio.

Tai kraugierių užsispyrimas! Kaž ar jie taip besakytų, jei į vietą nekaltų kareivių, patiems reiktu stoti ir tas skerdynės.

Popežius šelpia pabėgėlius

Kuomet austrai - vengrai ėmė veržties Italijos provincijon Vienza, italai gyventojai turėjo bėgti savo šalies gilumon, nelyginant kaip lietuviai iš Lietuvos besiveržiant vokiečiams. Kai kurie pabėgėliai paliko visą savo mantą. Popežius Benediktas XV paaukojo pabėgėlių sušelpimui \$1,000.

KAS GIRDĖTI IS KARES LAUKO NUO RYGOS?

Vokiečiai nuo seno rija seilę, veizėdami į Rygos miestą. Jų generolai viens kitam žada savo galvą, jei jie nepaįmsią Rygos.

Bet jau kelintas mėnuo, o darbas nei iš vietos nejudą. Ryga tebestovi vis nepaimta.

Rusai taip pat nenori to miesto išleisti iš savo rankų, kur visokie jų čionvinkai ir biurokratų taip skanę duonelę valgė, spausdami vietos gyventojus latvius.

Kad apsižiūrėti, ką beveikia apkasuose vokiečiai, rusų generolas Kuropatkin išakė, kad rusų lakunai dažnai aplakstyti vokiečių pozicijas.

Keletas rusų lakunų dieną iš dienos ėmė lankyties ant vokiečių linijų prie Rygos.

Vieną kartą jų numestotos bombos pataikė į kazarmę. Toje kazarmėje buvo uždaryti rusų kareiviai ir oficeriai vos tik neseniai mušyje paimti į nelaisvę.

Krisdama bomba nunešė stogo kertę, išvertė dvi kazarmės sienas ir užmušė 2 rusų oficeriu ir 15 rusų kareivių nelaisvių, o 21 sunkiai sužeidė.

Bet ir tam pačiam laikui neišėjo geriau. Vokiečiai tą paukštį pašovė,

pašautasis nukrito nebegyvas netol nuo sudraskytosios jo paties mestąja bomba kazarmės.

DIDELI AUSTRŲ LAIMĖJIMAI.

Austrų - vengrų armijos per tris dienas šturmo ir paėmė italų tvirtumas Chiesą apylinkė. Chiesą guli už 21 mylios į šiaurvakarus nuo Vienza. Chiesą tvirtumas paėmė dešinysis austrų - vengrų armijų sparnas. Tos tvirtumos austrus stipriai laikė išeiti iš Valfarsa klonio. Bet italai negalėjo atlaikyti austrų spaudimo ir jų didžiulių armotų sovinių krūšos. Po trijų dienų pasibaisėtinio mušio austrai sulgino su žeme tas tvirtumas ir italus numušė pakalnėn ir upę. Austrams ten teko 10 armotų.

Dabar liko be jokios vertės Conizugno italų pozicijos. Karės pradžioje italai daug kraujo pralėjo, kol užėmė tas pozicijas, stovinčias viena mylia augščiau jurių lygmalos. Austrams užėmus Chiesą, italai Conizugno turės apeisti be nei kokio mušio.

Italų armijų kairysis sparnas labai daug nukentėjo ir nustumtas. Adige klioniu net lig Ala miesto. Austrai be viršminėto laimėjimo dar užėmė Cima Costa, Corno di Campo Verde ir mėgina paimti fortifikacijas nuo Pasubio lig Arsiero.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "DRAUGĄ"

A. M. Norkunas

Vienatimis Lietuvis Išdirbėjas visokių ženklelių draugystės, o ypatingai: kokardų, guzikų, metalinių anameliuotų ir padengtų celluloid'u, šarpu, veliavų ir karūnų.

Man pavestus darbus atlieku artistiška.

M. A. Norkunas 166 Molrose street, Montello, Mass.

Tel. Randolph 3246
A. A. Šlakis
ADVOKATAS
19 SO. LA SALLE ST.
(Room 815) Chicago, Ill.
Res. 3255 So. Halsted St.
Tel. Drovers 5326

Pearl Queen Koncertinos

76 — 102 rakto oktavos ir trigubų liekveliai, dabar ji yra vartojama vis geriausių muzikantų Suvienytos Valstijos.

Praslyk mūsų katalogo, jis yra veltui

Georgi & Vitak Music Co.
4663 Gross ave.,
CHICAGO, ILL.

Plymouth National BANK

Plymouth, Pa.
Kapitalas su pervašiu \$165,000.00.
Sitoji Banka prižiūroma Suvienytų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimcius nuo sudėty pinigų. Galima susikalbėti lietuviškai.
G. N. Postlethwaite, Iždininkas.
Mandagus patarnavimas.

Svarbi žinia West Sidiačiams.

Kas iš West Side'ų užsisakys "DRAUGĄ", užmokėdamas \$3.00, gaus dovanu didžiausią Amerikos lietuvių "Metraščių" per mane metams dieraštį arba per metus dvisavainį laikraštį "Tikyba ir Dora". Užsimokėjęs \$3.50, gaus per ištisius metus dieraštį "Draugą" ir mėnesinį juokų laikraštį "Žvirblis".
Naudokitės gera proga!
P. CIBULSKIS,
2112 W. 21 Pl. Chicago, Ill.

JUS GALETE IŠAUGTI PLAUKUS

PASEKINKINGAS, MOKSLININKAS, GYDYMAS DYKAI DEL VYRŲ IR MOTERIŲ.

Ar slinka jums plaukai? Ar pradėjus plaukai nuo metu? Ar užkrestis kokią nors ne sveikumą ir limpančių? Ar turitis plaukstotes, niežas odos galvos? Ar plinkti, bei pradėti plikėti? Ar kenčias kas iš aukšto pasakytu ligų, tai stenkitės apsaugoti jos. Užsakykite lietuvių knygtę suu prigimta kalba: "TEISYBE APIE PLAUKUS".

Parasita europas garšingo specialisto, kurioje randas įvairius žinias. Gražybe plauku — sušalinus plauku ir odos galvos. Priešais slinkimo plauku ir žilumas — kaip užlaikyti sveikatą ir išauginti plaukus — ir kaip tai i penkius savasias tureti gražius plaukus — žili plaukai — Barzda — ir dekalvones nuo užgandėtinų kiletų.

GYDYMAS DYKAI. Mes galime pertikinti kiekvieną, kad gydyklos CALYACIA sušalo slinkimo plauku pradžiai plaukstotes ir augina gražius plaukus už 10 centų arba kraunais. Markoms prištatus sykū su Jusu antraštis. Mes išsiuome kiekvienam dolerine dežute Galvaura — os N. 1 ir knygtę "Teisybe apie Plaukus". Ispaukute žemiau atpausitą kuponą ir siuksite šiuos: Union Laboratory, Box 537, Union, N. Y. UNION LABORATORY, N. Y.

Siuksit i dedamas 10 centų del apmojeimo laista persiutimo, mieldū išsiutit nuo tojus juos dolerine dežute Galvaura N. 1 ir knygtę "Teisybe apie Plaukus". (Pasiuksite sykū kuponą su Jusu antraštis.)

Vyriškų Drabužių Išpardavimas
Mes gvarantuojame kad sutaupysime jums 50% jusų pinigų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo \$25 iki \$85 ant orderio daryti siutai \$5.00 ir augščiau. Nauji ir neatimti ant orderio padaryti siutai už pusę kainos \$4. \$5 ir \$6.00. Ant orderio siutos kelines už \$2.50.
KUPARAI ir VALYZAI
S. Gordon
1415 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Atdara kasdieną (ir Nedėlioj) dienomis ir vakarais.

BENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION
PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST.
TAUPYMO DEPARTAMENTAS
Primiama Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kurinos nemkam 3 nuosimcius ant metų, karį pridėdam kas pusę metų.
Atdara Subatot Vakara nno 6-tos iki 8-tos val. vakaro.
REAL ESTATE DEPARTAMENTAS
Perka ir pardoda properties ant komisijos; iškolėktoja randas ir prižiuri properties; pardoda geros vertės morkėjus; skolina pinigas ant įtaisyty savasčių (properčių).

PLATINKIT TARP AMERIKONŲ BROSŲURĄ.

A Plea for the Lithuanians
Tai geriausias tarpininkas supažindinti amerikonų plačių visuomenę su lietuvių tauta ir dabartiniais Lietuvos vargais. Atskiras egzemplioris tik 10 c. Galima gauti pas:
KUN. J. J. KAULAKI, PHILADELPHIA, PA.
arba
"DRAUGO" KNYGYNĖ, CHICAGO, ILL.
1800 W. 46th st.

Telefonas Canal 4052

Dr. A. K. Rutkauskas
2302 So. Leavitt St.

Prie išsinarinimo ir įsijopimui
Tuojau įtrink D-ro Richter'io **PAIN-EXPELLER**
Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir letuvnikų numyčias naminis budas
Tikras tikrai su pažymėta marke "IKARA"
25c. ir 50c. butelinkas visose aptalose arba atstaliu nuo
F. AD. RICHTER & CO.
29 Washington Street, New York, N. Y.

Geriausios Farmo

Pirkite pas mus farmas didžiausioje Lietuvių Farmerių Kolonijoje Amerikoje. Ta kolonija yra mūsų uždėta 1905 metais, ir jau apgyvendinome su 260 lietuviais. Mes esame seniausi ir didžiausi farmų pardavėjai lietuvių Amerikoje. Mes pardodame teisingiausiu būdu, išduodame pirkėjams garantuotus popierius, Deeds ir tytus Abstraktus bei jokių ekstra mokesčių. Mes turime šimtus visokio didumo farmų paroduoti: išdirbtų, su užsėtais javais su sodais ir buidkais. Žemė derlingiausioji: lygi su juodžemiu ir molu, ir molis su gėra smėliu. Geriausia žemė del visokių javų, daržovių, sodų, pielių ir del ganyklų Turime daug žemės neisdirbtos, geros, kuri pardodama visokio didumo plotais, pigiai, po \$6.00 akieris ir brangiau, ant lengvų išmokėjimų. Kiekvienas gali tokios žemės paimti, ir dirtdamas mieste išmokėti, igydams tokia būda geriausias farmas. Paskienukime nusipirkti žemės, nes ji greit eina brangyn. Atvažiuokite pas mus, mes užtikriname jus, kad surasit farmų pagal sąlygas, ir už ką, busite dėkingi. Kviečiame visus miestų darbininkus ir biiznieriū apsigyventi gražiame ir sveikame krašte, kur yra aplink valkams mokyklų, bažnyčių, geležinkelis ir gery žyruoty kelin, aplinkoje pirklybio miesto Scottville'is ir paštavo miesto Ledington, Mich. Nusipirkite mūsų kolonijoje farmas, jums taip patiks ant mūsų farmų, kad apie miestą, jei pamilyti neversite. Turėsite ant farmos sau atitiktą gerą gyvenimą; trumpu laiku farma pati išmokės visokias skolas, ir jus liksite i kelias turtingais farmeriais. Rasykite tuoj gausite Lietuvių Kolonijos mapą ir farmų katalogą dovanai. Tik idėkite už 4 c. stampą del pačtos kaštų.

Tikras adresas:
A. KIEDIS and CO.
Peoples State Bank Building
SCOTTVILLE, MICH.

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
Joseph J. Elias, Savinkas.
4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.
Primiame pinigais i Banką uždeėjimui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečia procenta ratomis ant metų. Siučiame pinigais i Visas dalis avilio pigiai, greitai ir teisingai, sveicinų žmonių pinigų maitomą, perkame ir pardodame. Pardodame išlirtes ant vieno enijū i kraį ir i krajaus, taipgi tikėtus ant sodekėklybi po visa Amerika ir Europą.
Mūsų Banka išdirba visokius raitus ir deklamentus visose kalbose ir duoda rodą lietuvių visokiose asatimomose ir rubalioje ypatikai ir per laiskus. Tik kreipkitės grimsimeti antrai.

IVAIRIOS ŽINIOS

Sužeisto kareivio pasišventimas

Pietinėje Austrijoje yra labai graži šalis Tirolu vadinama. Tos šalies gyventojai yra geriausi katalikai. Dabar toje šalyje virte verda smarki kova Austrijos su Italija.

Viename slėnyje tarp kalnų, kur buvo smarkus mišys, eina kareivis tirolietis, Petras Hofferis. Nuo veido nudėgusio saulėje varvėjo prakaitas. Vienos kojos kelnes augščiau kelio buvo perplėtos. Ant kojos buvo sujūdavęs, sustingęs nuo sukėpusių kraują raištis. Koją buvo peršautą, kaulas sutrupintas.

Kelis žingsnius žengęs, su šautuvu pasiremdamas, Petras turėjo išsitiesti. Nusimovęs kepurėlę, nušluostęs prakaitą su marškinų rankove, vėl slūbavo tolyn.

Dar 4 kilometrai (apie 2 myli) iki ligonbučio. Ta kelionė sužeistam Hofferiui rodė begalo ilgą. O koki kaitra slėnyje! Pietų saulė rodos degintė degino. Nei vieno debesėlio, nei vėjo nei uksmės. Besiartinančios mirties troškulis vargino nelaimingą. Burna visai išdžiūvo. Už vandens lašelių Petras rodos visus pasaulės turtus atiduotų.

Vargais negalais nušlavęs kelis šimtus žingsnių, Petras turėjo išsitiesti. Už krumelio jis išgirdo silpną dejuojimą. Petras, nusvyravęs, pamatė už krumo begulintį sužeistą kareivį. Sužeistasis, paplūdes kraujuose, gulėjo aukštesninkas ir vos vos kvėpavo. Tik kraujas nuo lat bėgo pro pamėlinavusią burną.

“Gert, mirštu”, sudeja vo kareivis.

“Nori gerti”, bet kur dabar gauti vandens bent lašo, aš ir pats trokštu, atsakė Petras Hofferis, eikiva kaip nors į ligonbutį”.

Jau antrą dieną, guliu sužeistas. Man skausmas degina krutinę, negaliu nei atsikelti.

“Ar girdi šaudymus, sušuko Petras, ateina italai bus bloga, kelkis kaip nors aš tau eiti padėsiu”. Petras padavė jam ranką, atkėlė, bandė eiti abudu. Bet vos kelis žingsnius nužengė, Petro draugas krito ant žemės.

Petras, palingavęs galvą, pasakė: pasilauk čia truputuką, aš eisiu vienas į ligoninę ir atsisiųsi žmones, kad tavę parneštų. Pašlubavęs kokias penkias dešimtis žingsnių, Hofferis su džiaugsmu pamatė šaltinėlio prie kelio. Atsigėręs pats ir prišėmęs kepurę, Petras nešė vandens pagirdyti savo draugą. Pagirdęs mirštantį kareivį, Petras Hofferis

skubinau nuėjo į ligoninę. Vandens atsigerus, jam rodė, kad spėkos (sylos) iš naujo sugrįžo.

Bet praėjus kelis šimtus žingsnių raištis nuo žaizdos nukrito. Emė smarkiai iš jos bėgti kraujas. Petrui vis rodė, kad jis kaip nors nusivilks iki ligonbučio, ten nuplaus jo žaizdas perriš, paguldys į baltą lovą ir jis vėl išgys.

Bet kraujas iš žaizdos vis srovėna, žaizda nuo skausmo tartum degi dega. Petras atsisėdo prie kelio, kad aprišus sužeistąją koją. Bet čia pradėjo, jam rodė, kad žemė ir medžiai bėga aplink jo, o dangus sukas, lygu koks verpetas. Akyse sutemo, ir Petras be žado ir be sąmonės, pavirto nualpęs į griovį.

Kada Petras Hofferis atsibudo, jau buvo vakaras. Prie jo stovėjo du kareiviai su naštuvais ir taisė jį nešti į ligonbutį. Petras noriai būtų atsigulęs ant naštuvų, bet jam prisiminė sužeistasis jo draugas. Palaukite draugai, neškite dar mane. Eikite, ten toliau guli bemirštas kareivis. Jei jis dar gyvas, pirmiau jį parneškite, o paskiaus mane.

Kareiviai paklausė. Nuėjo atrado dar gyvą išvirstą prie kelio kareivį. Pamatė padėjo jį ant naštuvų ir nunešė į ligonbutį.

Tuotarpu Petro Hofferio žaizdą gėlė vis labiau. Jam emė listi mintis, kad nešėjęs į ligonbučio nebesulauks. Tuomet, jis emė karštai melsti Dievą, kad Viešpatys jį sustiprintų, kad jis galėtų patekti į ligonbutį ir ten prieš mirštantį išsispavėdėti, ir priimti kitus, mirštantiesiems skiriamus sakramentus.

Dievas išklaušė Petro maldos. Štai eina kunigas iš ligoninės, išspavėdojęs sužeistuosius. Petras Hofferis, kuniga pamatęs, nužingo begalo. “Tėve dvasiškas, išspavėdok mane, aš mirštu, sušuko Hofferis.

Kunigas išspavėdojo Petrą, suteikė jam sakramentus. Nepaskubo kunigas nei maldų pabaigti, Petras Hofferis pradėjo merdėti.

Buvo stebuklingai gražus vakaras. Dangus apsestas milijonais žibantių žvaigždžių. Aplinkui tylą. Tik toli toli girdėti armotų griausmai. Ten verda kova. Ten šauksmai pagelbos sužeistųjų, ten vaičiama mirštančiųjų ir kulkų zvebimai susimaišė į kažkokį pragarinį koncertą.

Bet Petras tų baisių jau nebegirdi.

Petras išmėgė savo akis migla aptrauktas į melnina žvaigždėmis nusagstyta dangaus skliautą, jis nebeįsijautė nei savo žaizdos. Jam taip gerai, taip lengva, draugą. Pagirdęs mirštantį kareivį, Petras Hofferis

fferis pasigailėjęs savo sužeistojo draugo daugiau negu savęs, dabar pats miršta laukuose ant griovio kranto. Dar kartą mirštantis sujudėjo. Ištaręs: “Dieve priimk mano dušią”, Petras užmigo ant amžių.

Atėję nešėjai užšalusį Petrą Hofferio kuną beraudo.

LIETUVOS REIKALAI

KAS GIRDĖT LIETUVOJE?

Per ilgus metus dejavo Lietuva, prislėgta sunkia rusų činovnikų išnaudotojų ranka. Atsiminkime Muravjovo Koriko laikus, atsiminkime nekaltų žmonių žudymus Kražiuose, atsiminkime, ką musų vargšai žmoneliai kentėjo nuo vietinių činovnikų, kaip jie nuo žmogaus paskutinių skatėlių lupo, kaip jie neleido jokios vietos savo šalelėje užimti, kaip jie draudė pagaliaus kningelę lietuviškai paskaityti!

Ir šitai ta Rusija susigrumė su kita musų žudytąja Vokietija. Ir musų vargšė Lietuva del tų savo spaudėjų turėjo kuodausiai nukentėti.

Dabar iš Lietuvos labai sunku gauti kokią žinėlę. Šitai, ką rašo vokiečių laikraščiai:

Rusų armija, besitraukdama sunaikino beveik visą Lietuvą, prie ko tik ji priėjo, ir ką sunaikinti paskubo.

Žmonės paliko skurde. O skurdas yra geriausias ligų platintojas. Pradėjo siausti po Lietuvos suvargšius žmonelius rauplės, karščiai (šiltinės), ir pagaliaus cholera.

Vokiečiai, bijodami, kad tos ligos neišplatintų ir neužkrėstų jų armijos, emė su tomis ligomis smarkiai kovoti. Su tuo tikslu įsakė visur užlaikyti didžiausią švarumą. Isteigta daugelyje vietų ligonbučiai.

Vokiečių gydytojai atrado, kad didžiausiais ten ligų platintojais yra nešvarūs gyviai: blusos ir utėlės. Delei žmonių skurdo, tų gyvių labai prisvė. Ne vienoje vietoje vokiečių valdžia įstačius ant upių (ant vandens vidurio) tam tyčia padarytus namus, kur žmonės valomai nuo tų gyvių.

Vokiečiai įsakė, kad visi, ypač jaunesnieji būtų įiepyti nuo rauplių. Taip įiepyta Lietuvoje apie 150 tūkstančių žmonių.

Be to Lietuvoje nuo bado ir nuo karės baisių atsiradę daug pasiūtusių šunų. Tuos šunis smarkiau naikinama. Be to, kad apsaugojus žmones nuo tokių šunų, valdžia sumanė sumažinti tų gyvių skaitlį. Ant šunų uždejęsi didelius mokesčius, kad beveik nieks nebenorėtų šunų belaikyti.

Lietuvių komitetas Šveicarijoje

Šis komitetas pastaraisiais laikais ypač sujudo rūpinies šelpimu lietuvių belaisvių. Vokietijoje. Vėlykų šventėms jis išsiuntė belaisviams 6 tūkstančius svarų duonos, mėsos, pieno kondensuoto.

Šiaulių apylinkės

Miestas Šiauliai ir jo apylinkės šioje karėje ypač skaudžiai nukentėjo. Bet karės vėselia senokai čia praėjo ir Šiaulių apskrityje jau pradėjo atsigausti nuo karės sunaikinimo. Vokiečiai Šiaulių apylinkę vadinančia turtingiausią iš visos Lietuvos. Malunai, kurių čia buvo labai daug sunaikinta, pataisyti ir vėl veikia. Ypač gi smarkiai darbuojas Šiauliuose Frenkelio odų fabrika. Tai didžiausia odų fabrika ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Europoje.

MAIŠTAS UKMERGĖJE.

Iš Dvinsko praneša, kad šiomis dienomis vėl kilo Ukmergėje maištas. Išalkę miestėnai emė daužyti krautuves, valdiškas įstaigas. Didelis burs žmonių sustojo priešais komendanto rumus ir griežtai reikalavo duoti jiems duonos. Ukmergės komendantas, išgėjęs ant balkono, paaiškino, kad šioje valandoje duonos nėra, bet artimiausioje ateityje atvež ir Vokietijos.

Tarp žmonių pasigirdo nepasitenkinimo balsai. Kažkas suriko: “Mušti jį!” Susirinkusieji pradėjo mėti į komendantą akmenimis. Šisais tuojaus paspruko į kambarius. Žmonės nerimastavo. Beveik visi langai komendanto rūmų buvo išmušti.

Ant balkono pasirodė koks tai valdininkėlis, kuris paėmęs ranką davė suprasti, kad noris kalbėti. Susirinkusieji nutilo.

“Liepiant komendantui pranešu, kad jeigu jūs nenurimsit ir neišsiskirstysit, bus pašaukta maldinti kariuomenė. Žymesnieji trūkšdariai bus petraukti į kariškąjį teismą”.

Nespejo jis pabaigti, kaip jau akmenis pradėjo viens už kito lekti jo linkon.

Savo grąšininimą komendantas išpildė. Pribuvęs komendantas išpildė. Pribuvę boriai kariuomenės keletą kartų iššovė ir sukilėms. Minia išsiskirstė. Ant plečiaus pradedo areštai.

DELEI LIETUVOS GYVENTOJŲ ŠELPIMO.

Išsiųstieji Lietuvon delegatai kun. Dr. Bartuška ir Dr. J. J. Bielskis iš Švedijos praneša, kad pinigine Lietuvai pašelpa reikalinga kuogrečiausia. Visoks maištas Vokietijoje pasirodo nėra labai brangus ir reikalinga kasnį duonos kiekvienas turėdamas pinigų galėtų nusipirkti. Iš Švedijos valgomieji daiktai užginčios vežti Lietuvon bei Lenkijon. Pasiuntiniai ža-

da pasirūpinti per Švedijos Raudonąjį Kryžių gauti leidimą siųsti iš Amerikos Lietuvon drabužius.

LIEPOJUJE VOKIEČIAMS UŽEJUS.

Laikraščiai praneša, kad gyvenimas Liepojuje beveik einas paprasta vaga. Daug fabrikų dirba. pragyvenimas pabrango. Kun. kleb. Vizbaras esąs sveikas ir darbuojasi posenovei. Nebėgo ir kiti kunigai: Bakšis ir Gedvila.

TAUTOS FONDO SKYRIAI

Daugiau T. F. Skyrių susitvarkė sulyg Tautos Fondo konstitucijos. Šiuomi paduodu sarašą naujų T. F. skyrių, kurie išpildė T. F. konstitucijos reikalavimus: —

Tautos Fondo skyrius No. 25, Waukegan, Ill.
Pirm. — Kaz. Burba,
Pirm. pag. — Al. Jankauskas,
Rašt. — Step. Keliotas,
Izd. — Jonas Ašmis,
Izd. glob. — Vin. Svitaris ir Juozas Svitaris.

T. F. skyrius No. 26, Minersville, Pa.:
Pirm. — V. J. Lukosevičius,
Pir. pagelb. — P. Jankauskas,
Rašt. — Jokubas Milašauskas,
Izd. — kun. J. Dumčius.

T. F. skyrius No. 27, Sheboygan, Wis.
Pirm. — Juozas Kadziavičius,
Rašt. — Juozas Astriavičius,
Izd. — Anupras Kaciavičius.

T. F. skyrius No. 28, Curtis Bay, Md.
Pirm. — Juozas Gaizutis,
Rašt. — A. B. Radauskas,
Izd. — St. Padvarskis.

T. F. skyrius No. 29, Lowell, Mass.
Pirm. — Kaz. Kiras,
Pir. pag. — J. Kvietkauskaitė,
Izd. — Juozas Karsokas,
Izd. pag. — Juozas Dulkė,
Rašt. — J. Aleknavičius,
Rašt. pag. — J. Zupkauskas.

T. F. skyrius No. 30, Worcester, Mass.
Pirm. — kun. J. J. Jakaitis,
Pirm. pag. — J. Vaitkus ir T. Urbanavičiūtė.
Prot. rašt. — Kasp. Mažeika,
Pir. rašt. — T. Migauskas, P. Zaviackas,
Izd. — Kaz. Grigaitis,
Izd. glob. — Jurgis Tutila, O. Stasievičienė,
Maršalkos — J. Šukis, Petras Liubinas.

T. F. skyrius No. 31 Chicago, Ill.
Pirm. — A. Brožys,
Rašt. — A. Aleksandravičius,
Izd. — S. Gotautas,
I T. F. Komisiją — K. Pakštas, A. Aleksandravičius.

T. F. skyrius No. 32, Chicago, Ill.
Pirm. — A. A. Šlakis,
Pirm. pag. — M. Zaldokas,
Rašt. — Ant. Nausėdienė,
Izd. — P. P. Baltutis,
Izd. glob. — M. Janušauskienė, M. Gurinskaitė
I T. F. Komisiją — M. Zaldokas, A. Nausėdienė, A. A. Šlakis.

T. F. skyrius No. 33 Hartford, Conn.
Pirm. — Antanas Kučas,
Rašt. — Andrius J. Pateckis,
Izd. — kun. J. J. Ambotas,
I T. F. Komisiją — kun. J. J. Ambotas, Eleonora Mašutakė.

T. F. skyrius No. 34, Mahanoy City, Pa.
Pirm. — Martinas Geleželė,
Rašt. — A. F. Leskauskas.

T. F. skyrius No. 35, Cambridge, Mass.
Pirm. — B. Arjauskas,
Rašt. — A. Busbniečia,
Izd. — Vl. Jakavičia,
Izd. glob. — J. Degutis, E. Rudakas,
Dvas. vad. — kun. J. Krasnickas.

Tris dešimtis penki skyriai jau įregistruota T. F. centro knigose ir gavo numerius. Kur kiti T. F. skyriai? Visi tie skyriai, kurie dar nepriėmė Tautos Fondo savo valdybų vardus ir adresus, i-dant gauti čarterį ir tt., lai kuogrečiausia pasiskubina tai padaryti. Prisiųskite Tautos Fondo centro valdybai savo valdybos ir komisijos sąnarių vardus bei adresus tuojaus “special delivery” laišku. T. Fondas tuojaus, taip-pat greitumu paskirs numerį ir išduos čarterį.

Tautos Fondo seimas įvyks Philadelphia, Pa., birželio 9, 1916 m. Todel gi yra reikalinga, kad skyriai greičiau iš-

Pirk sau odos ir batų taisymo dalykus nu-

K. KAPLAN & SONS
Wholeseller
Odmiai dalykai ir avilinės krautuvės daiktai.
1646 W. 47th St.
Musų kainos yra žemiausios

pildytų T. F. konstitucijos reikalavimus. Visi skyriai greičiau prie darbo!

A. A. Šlakis,
T. F. Raštinin.

DIREKTUŽ DEL VAŽIUOTOJŲ.
Sutaupo pinigų. Pirk tiesiog ir sutaupyk \$10 ar \$20 ant dviračio.
RANGER DVIRACIAI 94 modeliuose, spalvos ir didume. Didžiai pagerinti; kainos sumažintos. Kiti pasitiktini modeliai, \$11.95 ir augščiau.
MES SIUNČIAME DYKAI Jums del 30 dienų išmėginimo.
Mūsų didelės katalogas DYKAI rodo viską naują del dviračių. Tai enciklopedija informacijos, kurios privalo turėti kiekvienas. Rašyk mums.
SYNOS, lempos, ratai ir reikmenys už pusę paprastos kainos. Keletas gerų vartotų dviračių paimta pardavimui nuo \$3 iki \$8.
Nepirk dviračio, šynų ir reikmenų pirk negu jus parasytė ir sužinoitė apie mūsų stebuklingą pasiūlymą, žemas kainas. Rašyk dabar.
MEAD CYCLE CO., Dept. A-334 Chicago.

Phone Canal 2118
DR. J. KULIS
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 S. Halsted St. Chicago.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Specializaciją gydo limpančias, uždegtas ir pasipūslusias vyrų ligas.
Priėmimo valandos: nuo 9 ryto iki 12; 6 iki 9 r. nedėlioms: nuo 9 iki 2 po pietų: nuo 6 iki 8.
Phone Canal 2118
DR. A. YUSKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 So. Halsted CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

Phone Yards 2721
DR. J. JONIKAITIS
Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas.
2337 So. Morgan, st., CHICAGO, ILL.

Puikiausie Vakarai OPERETTA ŠIENAPJUTE

DVEJUOSE AKTUOSE
Iš angliško sulietuvino S. Kvietkus.
BUS LOŠIAMA NEDĖLIOJE 4 D. BIRŽELIO 1916 M.
SV. KAZIMIERO BAŽNYTINĖJE SVETAINĖJE.
O BIRŽELIO 6 D. UTARNINKO VAKARE LIETUVIŲ
TAUTISKOJ SVET., KURI RANDASI TARPE
CHRISTIAN IR CARPENDER STREET,
ANT MOYANSENSING AVE.
PHILADELPHIA, PA.

Abiejų vakarų pradžia nuo 8:15 p. m.
Tie puikūs vakarai yra surengti del pagerbimo DELEGATŲ ir svečių suvažiavusių ant 31-mo SEIMO SLRKA. Seimo sesijos atsisbus 6, 7 ir 8 birželio (June), 1916 m. Lietuvių Tautiškoje Svetainėje tarpe Christian ir Carpender atvių ant Mayamensing Ave., Philadelphia, Pa.

7 BIRŽELIO SEREDOS VAKARE, BUS DIDELIS KONECERTAS IR ĮVARIŲ ŠOKIAI,
Kuris atsisbus pabažnytinėje sv. Kazimiero salėje.
Teipgi Ketverge 8 birželio Lietuv. Taut. Svetain.

Bus sulošta 2 aktuose Operetė “NASTUTĖ” su gražiausiomis dainomis tarpais. Iš Gerbiamų Svečių Delegatų, bus prakalbos, paaiškinimas apie įvairius dalykus, bei atsitikimus. Malonėkit nepamiršti, broliai tautiečiai, kad gražiausi vakarai kokių dar Philadelphia lietuviai nėra matę. Ant tų vakarų bus puiki Orkestra prof. Grigaičio, taip-gi dalvaus visi Vyčių bei bažnytinio Choro geresni giedoriai vadovaujant varg. J. J. Hodell. Operetė “Šienapjute” yra taip graži, kad kas tik gaus ją pamatyti jausis esąs ant Lietuvos pievų, prie grėblio ir dalgio, kas jums primins laimingas dienas mus brangioj Tėvynėj - Lietuvoj. Apsaką yra imta kaip viena karalaitė geidė buti ukininke, o kita ukininko dukte norėjo buti augšta poni, kas paskui nepavyko mainant kartu luomą, savo luomomis ir vaikinais. Ir tas viskas yra atsitikę laike linksmos šienapjūtės.

Nepamirškite tikėtus užlaiko nusipirkti, kuriuos galesite gauti pas lošėjus, nes kitaip galit butų apviltai atėję vakare del stokes vietos. Kaina ant tokių vakarų labai pigi, nes mums ne eina apie uždarbį, bet apie supažindinimą musų brolių su puikiu lošimu.
IZANGA 50c., 35c., 25c.

Su augšta pagarba,
VAKARO RENGEJAI.

SKAITYMAS.

Atsižvelgiant į viską, galima laukti, jogei atėjęs seimas skaitymo klausimą apdirbs nuodugniau. Iki šio skaitymas seimynose labai mažai reikšė. Tai buvo dalykas, kuris palikdavo ant pat seimo nugaros. Delegatai į seimą februrės ant galvų ir krepsiais rankosna numykdamo, buv tasai ir tasai laikraštis "pigiausiai apsiima Susivienijimui patarnauti". Vadinasi, seimas be jokio rimtesnio apsvaistymo pavezdamo svarbiausią organizacijos reikalą pažūroms laikraščio, kuris, pasiremdamas ant aiškaus seimo nerangumo, "tarnaudavo" Susivienijimui taip, kaip jam parankiau atseidavo. O nei kiek taip, kaip pasizadėdavo. Ilgiau taip buti negali.

Ilgų metų prityrimas mokina, jogei sandomas organas nei šuniui netinka. Tai gi kalbėti apie sandomą organą būtų tik aušimas burnos. Nuosavus organas lai plačiai skamba busimojo seimo sesijoje. Nuosavus organas mums būtina reikalingas. Organizacija be nuosavaus organo it žmogus be kalbos. SLRKA nunai yra ir tvirtas ir galingas, bet kas iš to, kad — nebylys. Susivienijime ant jo atnešančiame seime it suteikiame jam užvisvarbiausią organą — Organą.

Tetas kuris su 10,000 gyvenotojų miestelis neturi savo organo. Žinių, politikos tokių miestelių gyventojai ieško didesniųjų miestų laikraščiuose, bet kaip tik iškyla vietinio labo klausimas, kas gyvas griebiasi už naminio laikraščio. Užtiesa. Kad gerai pažinti namus, reikia juose gyventi. Ką norėjau pasakyti, kad mūsų organizacija taip, kaip jūnai šiandien yra, tveria pusėto dydžio dvasišką miestelį. Tiesia, kad jo sąnarių skaitlius neperdidžiausius, bet užtaigi geografiškas jų padėtis, nes iš praktikos pasirodo, jogei vienas žmogus negali dviejų ponam tarnauti. O dabartinis mūsų centro raštininkas mažai pats veda Sus-mo reikalus. Jo darbas Sus-mo reikale atlieka pašaliniai žmonės. Taip tolesniai neprivalo būti.

Išdėdinkas turi išduoti aiškesnę atskaitą. Pastaroji jo atskaita ne visiems aiški. Kelinti jau metai seka, kaip nepasirodo atskaita už parduotus ženklelius ir kningas. Sus-mo sąnariai nežino savo organizacijos viso medeginio turto.

f) Sekantis, 32 seimas turėtų būti laikomas Illinois arba Wisconsin valstijose. Nuo to šių valstijų kuopos labiau sustiprėtų.

g) Seimo delegatai turi surasti būdą, kaip atgaivinti Sus-mą vakarinėse valstijose. Nes čionai kuopos silpnai gyvuoja. Jei dabartinė

priešseiminį susirinkimą.

1. Neatėjus apskričio pirmininkui A. J. Sutkui, susirinkimą atidarė J. Tumasas. Kiek palaukus atėjo apskričio pirmininko padėjėjas S. Kybartas. Jis taipgi ir užėmė pirmininko vietą.

2. Perskaitytas laiškas nuo pirmininko A. J. Sutkaus. Laiške pažymėta, kad pirmininkas išvažiavęs į Kenosą, Wis., tverti naują Susivienijimo kuopą. Laiškas priimtas su pasitenkimu.

3. Perskaityti kuopų atstovai, kurių pasirodė: 15 kuopos 2, 16 kp. 2, 99 kp. 3, 101 kp. 5, 85 kp. 3, 160 kp. 3, viso 18 atstovų.

4. Perskaityta protokolas iš praėito susirinkimo, įvykusio vasario 6 d., š. m. Vienbalsiai priimtas.

5. Pakelta klausimas, kokius svarbesnius patarimus duoti sekančiam seimui. Ir nutarta:

a) Reikalauti, kad nuo 31 eimo Susivienijimas būtų įvestas visuotinis balsavimas (tam buvo priešinga tik 101 kuopa).

6) Vietoj skirti apmokamus organizatorius, reikėtų, kad centras vėčiau apmokėtų kuopų raštininkus. Nes šandien daugelio kuopų raštininkai už savo darbą neturi nei kokio atlyginimo. Todel ir darbas slenka taip pamažėli.

c) Pareikalauti, kad organas daugiau vietos pašvęstų Susivienijimo reikalams.

d) Organas turi dėti be nei kokio sutrukdymo visus Susivienijimą palytinčius straipsnius.

e) Seime delegatai turi apsvarstyti klausimą apie centro valdybos išlaidas, kurios pasirodo peraugštos. Centro raštininkas gauna gerą algą, todėl jis nepriimtų pašaliniais darbais užsiimindami, bet visą savo laiką pasvęsti organizacijai. Nes iš praktikos pasirodo, jogei vienas žmogus negali dviejų ponam tarnauti. O dabartinis mūsų centro raštininkas mažai pats veda Sus-mo reikalus. Jo darbas Sus-mo reikale atlieka pašaliniai žmonės. Taip tolesniai neprivalo būti.

Išdėdinkas turi išduoti aiškesnę atskaitą. Pastaroji jo atskaita ne visiems aiški. Kelinti jau metai seka, kaip nepasirodo atskaita už parduotus ženklelius ir kningas. Sus-mo sąnariai nežino savo organizacijos viso medeginio turto.

f) Sekantis, 32 seimas turėtų būti laikomas Illinois arba Wisconsin valstijose. Nuo to šių valstijų kuopos labiau sustiprėtų.

g) Seimo delegatai turi surasti būdą, kaip atgaivinti Sus-mą vakarinėse valstijose. Nes čionai kuopos silpnai gyvuoja. Jei dabartinė

tvarka nebus pakeista, galima sulaukti liudnų pasekmių.

6. Vakaro surengimas atidėtas tolesniai, nes vasaros metu vakarai nėra praktiški.

7. Kurios kuopos negali pasiųsti seiman delegatų, turi kelios susidėti ir pasiųsti bendrus delegatus.

8. Apskričių pasiųstieji seiman laiškei delegatų būtinai turi būti svarstomi.

Išreikšta sąjauimas 85 kuopai, Chicagoj, ant kurios begėdiškai buvo užsiėmęs D. L. K. Vytauto Gvardijos dr. ja už parapijos reikalus. Apskričio kuopų atstovai pagyrė viršmėnėta kuopą už jos ištikimybę katalikų Bažnyčiai. Išreikšta papeikimas pašelpinėms katalikiškoms draugijoms ir jų vadovams už grovimą tvarkos parapijose ir už kišinąsi ne į savo reikalus.

Susirinkimas uždarytas 5:00 val. vakare.

J. J. Palekas, rašt.

PITTSBURGO APSKRIČIO SUVAŽIAVIMO NUTARIMAI.

Pittsburgo SLRKA. apskričio suvažiavime, laikytame 28 d. gegužės, š. m., tarpe kitų S. L. R. K. A. svarstyti reikalai, skaityti ir p. P. Burbo straipsnis — "Atsiliepiamas SLRKA. kasos reikalais" ir atrasta reikalinga šį tam atvejuje pasitebėti.

Minėtam straipsnyje p. Burba nurodinėja, kad jis, p. Burba, priešinis centro valdybos nutarimui — perkelti Susivienijimo pinigų ir kitus bankus į gauti už sudėtus bankuose Susivienijimo pinigų 4%, vietoje dabar gaunamų 3% ir tai darsis delto, kad dauguma delegatų 30 seime irgi priešinosi perkėlimui pinigų į kitus bankus, kur mokama didesni nuosimėliai. Dar "geresnius" p. Burba pasiūlo motyvus savo pasipriešinimui. Esą jis dar priešinsis delto, kad to buv pati Susivienijimo gerovė reikalaujusi; kad bankai, mokanti 4 nuos., statą eibes klūčių savo depozitoriams ir nelabai kam verti esą; kad bankai, kuriuose p. Burba laikas SLRKA. pinigų, esą geriausi. Jie moką 3 nuos., vietoje 4 nuos., jie yra "Dėdės Samo" globoje — po Washington, D. C. "Charteriu", tai delto esą sangausia juose S. L. R. K. A. pinigų laikyti. Patikrinimui gerumo savo ištirtųjų bankų, jis siūlo kokio tai L. L. Reese patikrinimą, kaip bankų žinovo, kurs irgi nurodinėja, kad SLRKA. sveikiausia esą gaunant 3%.

Matant visa tai, Pittsburg'o apskritys randa reikalingą tart p. P. Burbai "užuojautos" žodį. Kasgi neužjautų žmogui, nepildančiam seimo tarnimų, arba priešinančiam kitiems valdybos sąnariams pildyti juos? "Išreikšus "užuojautos" žodį p. Burbai, apgailestaujame, kad SLRKA. randasi tokių žmonių, kurie drįsta neteisinaigai informuoti Susiv. sąnarius, kaip p. Burba informuoja.

Kad daugiau p. Burbai neatiskartotų ta pati videntuvė apie SLRKA. gerovę, patariau p. Burbai, kad jis turėtų būti atsakingas už savo darbus, kaip p. Burba informuoja. Kad daugiau p. Burbai neatiskartotų ta pati videntuvė apie SLRKA. gerovę, patariau p. Burbai, kad jis turėtų būti atsakingas už savo darbus, kaip p. Burba informuoja.

1) Pildyti seimų nutarimus ir dirbti kartu su kitais valdybos sąnariais išpildyme seimų nutarimų.

2) Apie 30 seimo tarimus klausis protokolo SLRKA. 30 seimo ir buvusių delegatų minėtame seime, o ne kokių ten pašalinių kuopų.

3) Kuriuose bankuose laikyti SLRKA. pinigų, klausies patarimų SLRKA. seimo, bei kitų centro valdybos sąnarių, — ne kokio ten niekam nežinomo p. Reese, ar tam panašaus.

4) Apie tvirtumą ir saugumą bankų, klausies raporto kontrolieriaus pinigyno Suv. Valstijų (Controller of Currency), kurio globoje yra Tautiškieji (National Banks) Bankai. Pas jį galima gauti informaciją apie National bankus. Apie valstijinius bankus, kreipties prie tos valstijos, kurios banką norite ištirti, Commissioner of Banking, bet nekados nesikreipkite prie kokių ten Reese. Nepasakokite sąnariams SLRKA., kad National bankai yra geresni už valstijinius ir kad jie saugesni delto, kad moką 3%. Ne tiesa. Visi bankai yra lygiai saugūs, kad tik jie randasi ne politikierių globoje ir laikosi bankinio statuto. Iš šių om atveju p. Burba būtų pasielgęs teisingiau, jei būtų pasiklausęs Suv. Valstijų istorijos (Commercial and Physical United States History). Jis nesakys, kad jo nurodyti bankai randasi "Dėdės Samo" blogoje, kiti gi — ne. Arba vel: — jo nurodomi bankai turi Washington, D. C. Charterį. Kad ponui Burbai nurodžius, kaip jis turėtų nurodinti S. L. R. K. A. sąnariams apie bankus, mes norėtume pasakyti: kad "Dėdės Samas" yra fiktyviškas užvardinimas Suvien. Valstijų ir globoje ne p. Burba bankus, bet tik pinigyno departamentą, gi pinigyno departamentas globoja, arba tie siau pasakius, prižiūri National bankus. Valstybinius bankus prižiūri tos valstijos Commissioner of Banking, kurioje valstybiniai bankai įkurti. Gi "Commissioners of Banking" yra globoje netik valstijos, bet ir Suvienytų Valstijų. Taipgi valstybiniuose turima dvejopa globa.

Abiejų rūšių bankai yra atarsti pamatais reikalaujamo kredito Suv. Valstijų gyventojų. National bankai buvo atarsti pamatais stambiojo kredito ir jie sulyg žiūrėčiau paskolomis stambiųjų pramonininkų. Valstybiniai bankai atrasti pamatais smulkiojo kredito. Jie vertėsi paskolomis nejudamosios nuosavybės. Tiesiau pasakius: valstybiniai bankai skolina pinigų, taip pavadintai, ant "hipotekos" užstatan namus, ukės ir tt. Tai gi apie tvirtumą bankų, p. P. Burba, palik nuspręsti patiems Susivienijimo sąnariams. Tik tiek norėtume dar priminti, kad neišrodytų p. Burbo sąnariai per daug oficialiai, kad visi bankai Suvienytose Valstijose yra pavesti vesti tam tikroms korporacijoms ir, kad Washington, D. C. niekam charterių neduoda. Duoda tik Washington gyvenanti valdžia ir, kad p. Burba nurodyti bankai, tai yra korporacijų bankai, tik valdžios prižiūrimi, kaip ir kiekvienas bankas, randantis Suv. Valst.

Tai gi, kad palinosavus p. Burbą iš taip apvertinto padėjimo, tai yra: nuo "Darbininko" užsiėmimo, ieškojimo ekspertų, patarimų apie bankus, priešinosi S. L. R. K.

A. "gerovės" delei valdybos tarimams, patartume SLRKA. 31 seimui: Pripažinti ir inkorporuoti su pilnomis teisėmis S. L. R. K. A. apskričius. 2 Iškirti nuo apskričių SLRKA. finansų komisiją, kurios būtų užduočia tvarkyti SLRKA. finansų reikalus. Ji turėtų nuspręsti, kaip ir kur turėtų būti laikomi Susivienijimo pinigai. 3) Indėti SLRKA. žymią dalį pinigų į Suvienytų Valstijų Bondsus, nešančius gerus nuosimėlius. Nesant Suv. Valst. Bondsų, indėti pinigų į bile kurios valstijos bondsus, paliekant izde tiek, kiek bėgamieji SLRKA. reikalai reikalauja. Taip darant, nereikės p. Burbai teirauties ekspertų apie bankus ir "Darbininkas" jo neužpildinės.

J. G. Milauckas, Apskr. pirm. K. Vaisnora, Apskr. rašt.

Ar reikalingas S. L. R. K. A. savas laikraštis

Jau vienas, jau kitas stengias įkalbėti, mūsų visuomenei, kad Susivienijimas įsteigtų savo atskirą laikraštį. Tėciaus nei vienas neišrodė, kad toks savas atskiras laikraštis Susivienijimui būtų reikalingas ar bent naudingas.

Tame dalyke aš ir norėčiau kelis žodžius draugams pasakyti.

1. Koki svarbiausioji užduotis yra Susivienijimo organo? Gi skelbti žinias apie Susivienijimą. Tam dalykui įsteigti naują organą visai nereikia. Tą gali atlikti tas iš esančiųjų katalikiškųjų laikraščių, kurį apsirinksim sau organu. Kad ir dabartinį Susivienijimo organą Savaitinį "Draugą", rašyk žinių apie Susivienijimą kiek patinka! Jos bus visos paskelbtos, by tik jos bus naudingos.

Bet gal kitas pasakys: "Jei mes turėsime savo atskirą organą, galėsime ten talpinti, kas tik nebūtų mūsų parašyta." Jei taip būtų, tuomet Susivienijimo organas nebebus laikraščio, tik patos dežutė, kur galima dėti ką tik neparašys. O pats Susivienijimas tuomet save priešininkų pajuokimų išistatytų.

2. Jei mes savo organe norime turėti ne vien Susivienijimo reikalus aprašytus, bet ir įvairių žinių iš viso pasaulio, ir tam nereikia mums steigti naujo organo, nes tų žinių ir iš karės ir iš visos pasaulės daugybės randame Savaitiniame "Drauge".

3. Jei mes turim organą pasirinkę iš esančiųjų katalikiškai tautiškiųjų laikraščių, kaip dabar, mes galime lengvai jį permainingti, jei jis mums nepatinka. Jei savas turėsime, mes busime priversti pasitenkinti tokiu, kokį turime.

Buk tikras, kad Jusų sunkiai uždirbti pinigai yra padėti bankoj, kuri duoda Jums pilną užtikrinimą.

Pradėk taupyti šiandien; reikalinga tik vienas doleris, kad pradėti taupymo darbą.

Visados daryk biznį su banka, KURI YRA BANKA

Peoples Stock Yards STATE BANK

Prie Ashland Ave. ir 47 gatvės

Steklius arti \$6.000 000

Po valstijos priežiūra.

Seniausia, didžiausia ir stipriausia banka vakarus nuo Stock Yards.

4. Dabar mes galime pasirinkti i organus laikraštį patį geriausi. Taigi sąnarys, skaitydams savo organą, skaitys patį geriausi iš esančiųjų laikraštį.

Kad Susivienijimas įsteigtų patį geriausi laikraštį, tai yra tuščia kalba. Be abėjos naujasis mūsų pačių organas bus menkia veda, mas, negu vienas, kitas iš esančiųjų laikraščių. O kad didesnė sąnarių dauguma rupinsis pasitenkinti tik pačiu organu, delto tas mūsų organas, budamas menkesniu, pakeis vietą geresniųjų ir tuo sulauks žengimą pirmyn kultūros keliu.

5. Jei mes nenorime suverti antrą Mahanojaus "Saulę", kuri yra jau beveik i priežodį įėjusi, arba turėti toki menką organą, kaip "Tėvynė", mes turėsime pasirupinti gauti tinkamą redaktorių. Tokį surasti Amerikoje yra labai, labai sunku. Tiesia, atsiranda ne mažai tokių, kurie sakos galį ir jurą perbristi, ypač tie, kurie nei kuomet jūros nęra matę.

Jei dėl redaktorių stokos mūsų organas pateks i rancas tokio žmogaus, kurs išpalengva pradės kreipti jį i laisvamanyjos ar socializmo pusę, kas tuomet bus? Tiesia, bus vienas kitas, kurs užprotestuos prieš tą. Bet dauguma to nesupras.

Jie sakys nieko blogo nematą, ypač, jei socializmo ar laisvamanybės dvasia dėti ką tik neparašys. O bus sunkiama ten labai atsargiai. Juk prie Susivienijimo Liet. Amerikoje priguli didesnė pusė katalikų. Juk to Susivienijimo organas "Tėvynė" yra grynai bedieviškas laisvamaniškas, vienok sąnariai to Susivienijimo katalikai ar protestuoja prieš tai? Ne, kad būtų norėję, senai jie būtų tokį šlamstą atmetę. Dauguma jų pagaliaus ir tokiame šlamste sakos nieko blogo nematą.

6. Tas mūsų organas, paliksis išeigtasis, beabėjos brangesnis. Kam gi aikvoti bereikalo Susivienijimo sąnarių pinigų? Juk jų per daug neturime? Argi negeriau būtų su tais pinigais patobulinti ir paplatinti pa-

ti Susivienijimą, ir jį padaryti naudingesniu sąnariams?

Delto mūsų nuomone tverti naują laikraštį ne-naudinga ir neįsminginga kiekvienam žvilgsniui.

Mes turime pasirinkti sau organu toki lietuviškai katalikišką laikraštį, kurs būtų i pigiausias ir daugiausiai įvairių žinių suteiktų. Tokiu, mūsų nuomone yra Savaitinis "Draugas" arba dienraštis "Draugas".

A. J. SUTKUS, Chicagos I Apskričio Susivienijimo L. R. K. Amer. pirmininkas.

SLRKA. 11 KUOPOS NUTARIMAI.

11 kuopa, Waterbury, Conn., Gi seimui intekia sekančius i-nesimus:

1. Organas turi būti nepriverstinas nemokantiems skaityti ir moterims našlėms.
2. Kuopų raštininkai turi gauti atlyginimą už savo darbą iš Sus-mo izdo.
3. Pirmiau įsigyti nuosavų namą ir tik paskui pasirupinti apie nuosavų organą.
4. Seimai turi būti kas antri metai.
5. Seime turi būti skaitomi visi kuopų įnešimai.
6. Praversti visuotiną balsavimą.

M. Abraitis, rašt.

SLRKA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

SLRKA. 101 kuopa, Chicago, Ill. birželio 4 d. turės savo susirinkimą Dievo Apveizdos parapijos mokykloje, kam. No. 4. Susirinkimas prasidės 4:00 po pietų. Kviečiami ateiti norintį įrašyti Susivienijimą.

D. S. Sulckaitė, rašt.

SLRKA. 60 kuopa, Bayonne, N. J., turės savo susirinkimą birželio 5 d., 1916 m., 7:30 vakare pas p. Mildvidą, 26 East 21 gat. Ir tolesniai kuopos susirinkimai įvyks kas pirtmas pamedėlis kiekvieno mėnesio. Šiam susirinkime bus renkami delegatai ateinančin seimam. Sąnariai turi užsimokėti visus mokesčius.

P. Sedvydis, rašt.

SLRKA CHICAGOS I APSKRIČIO SUSIRINKIMO PROTOKOLAS.

Gegužės 7 dieną, š. m., sv. Jurgio K. svetainėje, 32 gat. ir Auburn ave., S. L. R. K. A. Chicagos I apskričio kuopų atstovai turėjo

PAKVIETIMAS I L. VYČIŲ IV KONGRESĄ.

Lietuvos Vyčių IV Kongresas bus šįmet liepos 10 ir 11 d. d. Wilkes Barre, Pa. Kongreso posėdžiai įvyks šv. Trejybės parapijos bažnytinėje svetainėje, Meade ir South gatvių kerte.

Wilkes Barre ir apylinkių vyčiai rengiasi atvažiuojančius delegatus priimti viešingai ir žada jiems parupinti Kongreso laikui būtus pas save arba nurodyti tinkamas vietas apsigyvenimui.

Liet. Vyčių organizacijos kuopos malonės kuogreicičiausia išrinkti delegatus į IV Kongresą ir teiksia parupinti jiems gerų, naudingų ir sumanių inesiimų mūsų organizacijos pagerinimui. Iki Kongresui laiko beliko vos kelios savaitės. Tai sukrusime visi ir padirbėkime uoliai, kad Kongreso laiką galėtume visiems mūsų prieteliams parodyti, jog šįmet Amerikos lietuvų jaunimas paaugo darbu, sumanymais ir savo idėjos supratimu.

Liet. Vyčių IV Kongresas turės šįmet apsvarstyti labai daug svarbių dalykų. Savosios organizacijos ribas reikės plėsti, Lietuvos jaunimo, mūsų brolių, sesučių, draugų, likimu pasirūpinti — paieškoti būdų, kaip jiems pagelbėti suteikti. Ir daugybę kitų svarbių mūsų gyvenimo apsiirėškimų reikės aptarti, apkalbėti.

Kuo daugiau bus delegatų, tuo geriausias samaniau galės reikalais pasirūpinti.

Visas kuopas nuosirdžiai prašau išrinkti delegatus į L. V. IV Kongresą.

Suvažiavę į Kongresą, sužinosime viens nuo kito, kas kitų veikiamas, kaip kitur jaunimo gyvenama ir, vienos bendros idėjos rįsimi, pratieisime naujus mūsų organizacijos patobulinimo planus.

Atminkime visi, kad Liet. Vyčių IV Kongresas, tai Amerikos lietuvų katalikiško jaunimo iškilmė, prie kurios apvaikščiojimo tinkamai ir prisirengkime. J. E. KAROSAS, Liet. Vyčių pirmininkas.

VILNIAUS PAĖMIMAS.

(Žemiau dedamas aprašymas paėmimo Vilniaus priguli plunksnai žymaus lenkų poeto Česlovo Jankowskio, kuris tame laike viešėjo Lietuvos sostinėje).

Buvo stebuklingai gražus rugsėjo rytas. Į Muravjovo plečių skubiai rinkosi kareiviai. Šį rytą rengėsi Lietuvos budelį išvežti iš Vilniaus. Artinosi, mat, vokiečiai. Ant žeglionių (rusztowanie) užkabino drutas virves, apskė jomis Muravjov karklą ir patraukė augstyn.

Spyžinis Muravjovas sujudo, sulingavo ir pakibo, pakartas emė tinkelioti ore. Po to ilgai jį saugiai leido žemyn. Čia pat stovė-

jo geležinė automobilio platforma, ant kurios augstelnikai paguldė tvirtą pilvotą Muravjovo figurą su pabrinkusiomis lupomis ir plokščia nosimi. Rankoje jis turėjo lazda. Sunkia dūsuodamas automobilis tuojau nudundėjo su ta smėkla stoties linkon.

Žmonių toje ceremonijoje dalyvavo labai mažai. Daugumas apie tai nežinojo. Tame laike, kuomet Muravjovas kybojo ore, tulas kazokų oficeris nutraukė keletą paveikslų.

(Jei tas but atsitikęs žilosios senovės laikais, istorikas savoje knigoje būtų stambiomis raidėmis užrašęs): "Takov konec stalsia jemu, velikomu grafu Viešateliu". (Tokia pabai-ga jam, didžiajam grafui Korikui).

Drauge su Muravjovu išvežta iš Vilniaus ir stovylos katedros plečiuje Katarinos II. Neuzmiršta ir biusto Puškino.

Prieš karę Vilniuje buvo arti 250,000 gyventojų. Karei prasidėjus gyventojų skaičius Vilniuje jau mažinos, jau didinos. Prieš pat užimsiant vokiečiams, Vilniuje buvo 166,000 gyventojų. Tame skaičiuje 30,000 vaikų 10 metų.

Tuotarpui armotų trenksmas Vilniuje girdėjosi vis aiškiau ir aiškiau. Visi gerai numanėme, kad be kruvinų mušių Vilniaus neatiduos. Šimtai suvartų valstiečių apylinkėse Dukšto kasė apkasus. Visi pakeliai apie Sudervius išraizgyti vielinėmis tvoromis, apka-sais. Paėmus Kauną, pasirodė ir buriai kariuomenės. Žymiausias vokiečių jėgos abiejais Vilijos krantais tvirtai slinko pirmyn. Tuo tarpu kuomet Eichhornas artinosi prie Vilniaus, kita dalis kariuomenės — visos korpusas —ėjo nuo Janovos Ukmergės ir Utėnos linkon. Tokiu būdu norėta apsupti rusų armiją, kuri gynė Vilnių. Smarkiai mušėsi prie Smorgonės, Trakų, Meišogalos. Didžiausias mušis gal buvo prie Jėvų, antra stotis nuo Vilniaus į Kauno pusę. Karės žinovai tvirtina, kad šis mušis buvo vienas iš kruvingiausiųjų šios karės istorijoje.

Stiprėjant šaudymams, beto sulyg gaisrų, mes vilniečiai galėjome spėti, kam priešininkai žudosi viens kitą.

Vokiečiai slinko kas kart vis arčiau ir arčiau linkon prie Vilniaus. Rusų armija traukėsi atgal. Vakare, rugsėjo 17 d., kuomet visa vakarinė Vilniaus dangė nusišvietė gaisrais degančiųjų miestelių ir sodžių, miesto viršininkas p. Verovkinas sėdo į automobilį ir rengėsi apleisti Vilnių. Buriai rusų kariuomenės nuo pat ryto slinko miesto gatvėmis į rytus. Nemažai bėgo ir miestelėnų. Kazokai tik vieną sykį, bet "savotiškai" pauliojo, apleisdami Vilnių.

Tą pačią naktį, 4 val. po dydiktos Vilniuje pasigirdo smarkiausias sprogi-

mas. Visi neišpasakytai nusigando. Manyta, kad vokiečiai pradėjo bombarduoti miestą. Sprogimai se-se vienas paskui kitą.

Atsitraukdama rusų kariuomenė sprogdino stoties umus, tiltus, kariškus sandėlius. Nuo 4 iki 6 valandos lakties suskaitėme 54 sproginus. Bet, kaip paskui persitikrinome, tiltai, elektros stotis, geležinkelio stotis išliko sveiki. Nuo sproginų tikslai langų stiklai išbūrėjo. Naktis buvo tikrai "rabininė": tamsu, vėjas, ija. O čia dar sprogimai...

Nuo 6 val. iki 5 val. ryto Vilnius buvo be pono. Rusai apleido, vokiečiai dar neįėjo. Valdžią paėmė ir savo rankas miesto taryba. 6 val. ji išleisdė pranešimus 5 kalbomis: rusų, lenkų, lietuvių, baltgudžių ir žydų.

7 val. apylinkėse Didžioios Pohuliankos pasirodė trys vokiečių žvalgai: vienas oficeris ir du paprastu kareivių. Susitikę milicijantus vokiečiai pirmiausia išsiaiškino kazarmės, ar sia paklausė, kur arčiau Vilniuje avių, ar sugrąžinta geležinkelio stotis. Po to oficerius su vienu kareivių nuėjo atgal, o kitas kareivis pasiliko padėti milicijai malšinti piktadarius.

Kiek vėliau antrieji vokiečių žvalgai pasirodė Šnipiške. Perjoję žaliąjį tiltą jie atsidūrė katedros plečiuje. Tuotarpu trys kazokai prie šv. Jonų bažnyčios, nespėję pirm išbėgti iš Vilniaus, balnojo arklius ir jau rengėsi apleisti miestą. Užgirdę šauksmus "Vokiečiai atėjo!" kazokai akimirką užsėdo ant arklių ir Didžiaja gatve skubiai jojo Aušros Vartų linkon. Žvalgai pajutę kazokus, danu juos vyties. Prasidėjo gatvės šaudymas. Kazokams vis gi pasisekė išsprukti. Neuzilgo įėjo į Vilnių ir vokiečių kariuomenė.

NUO DEBESŲ NUKRITO RANKA.

Anądien Pasauville, Pa. nukrito nuo debesų žmogiška ranka. Daugumas vietinių gyventojų tuomi buvo labai išgąsdinti. Niekas negalėjo išaiškinti to keisto apsiirėškimo. Tik laikui bėgant praslinkus dalykai išsiaiškino. Mat, keletą mylių nuo Pasauville ištiko sprogimas parako dirbtuvėje. Sprogimas taip buvo smarkus, kad žuvusiųjų darbininkų kuno sąnarius numetė net į šį miestelį.

AUKOKITE TAUTOS FONDAN.

ATIDAL.
Naujas Veikalas, Surengtas
Vienam Balsui ir Piano
MEILĖ

Jau išėjo iš spaudos. Muzika A. Aleksandravičiaus. Žodžiai L. Šilelio. Kaina 40c. Gaunama "Draugo" Knygynė. Pinigai galima siųsti krasos ženkleliais.

Perkant ir Pardudant

Jei nori parduoti namą, lotą, rakandus, išreduoti kabarius arba surasti savo gimines garsink "DRAUGE".

Jei nori pirkti namą, lotą, rakandus, rasti gerus kambarius, arba sužinoti kamė įvairūs pigumai — SKAITYK "DRAUGE".

Smulkių paskelbimų kaina, (jei skelbimas neilgesnis, kaip 12 žodžių) yra pirmas kartas 35 c. sekanti po 25 c. arba \$1.50 už savaitę.

Apie kainas didesnių paskelbimų kreipkitės ypatingai arba laišku į "Draugo" Administraciją. Administracijos valandos yra nuo 8 ryto iki 6 vakaro. Utarninkais. Ketvergais ir Subatomis iki 8 val. vakaro.

Draugas Pub. Co.
1800 W. 46 St. Chicago
Telephone Drover 6114

Skaitykite ir Platinkite

LIETUVIŲ BALSĄ

LIETUVIŲ BALSAS rupinasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda šviestis ir tobulintis: jis ragina tautiečius šiuo ištremimo metu pasimokyti iš svetimtųjų, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn nieko, kas žemina mūsų tautą.

LIETUVIŲ BALSO didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvių, kad, kaip tik paliaus žvangęje ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemėlė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugriauti tėvų kapai — aptveriami.

LIETUVIŲ BALSAS, dedamas savo skiltyse kuopigaliausia kaina skelbimus-ieskojimus, grąžina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSO kaina: Rusijoje metams 5 rb; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap; 6 mėnesiams (pusė metų) 2rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap; vienam mėnesiui 45 kap. Užsieniuose metams 9 rub.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rub. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rub. 35 k.; 1 mėnesiui 80 kap. Skiriam numeris 5 centai.

Iš Amerikos pinigais, laiškus gauname. Siuntinėti "Liet. Balsą" į užsienius rusų cenzura nekludo.

SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapi į keturias skiltis) prieš tekstą — 60 kap.; po teksto — 30 kap. Pabėgėliams, ieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto — 10 kapeikų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cen. petito eilutė, giminių ieškantiems po teksto 10 centų petito eilutė.

Adresas:

LIETUVIŲ BALSAS
Petrograd, Baskov per. 29
RUSSIA

Skaitykite "ŽVIRBLĮ"

Visi lietuviai, lietuvės ir lietuvaits, skaitykite ir platinkite "Žvirblį", kurs ištisiems metams prekinoja tik vienas doleris! o prisijuoksite daugiau, negu už dešimtį dolerių. "Žvirblis" su linksmomis ir juokingomis naujienomis aplankys jūsų namus kas-mėno. Užmiršite visus vargus ir nelaimes, kuomet paimsitė į savo rankas "Žvirblį". Visi tie namai, kuriuos lankys "Žvirblis", vadinis žviesus ir džentlemoniški — kaina pavienių N.N. 10 centų. Reikalingi agentai, kurie nuo kožno dolerio gaus po 25 centus; o kas suras daug metinių prenumeratorių, tai nuo kožno 100 metinių prenumeratorių gaus po 5 dol. dovanų (pinigais). Parašykite savo aiškius adresus.

"Žvirblis" Kaina Anglijoje 5 šilingai.

"ŽVIRBLIS"

Box 576 - - - Forest City, Pa

NAUJAS KNYGŲ KATALOGAS

Sios knygos gaunamos "Draugo" Knygynė. Užsisakant pažymėkite knygų vardą ir numerį. Pinigus mažiaus dolerio galima siųsti krasos ženkleliais.

Adresuokite:

"DRAUGAS",
1800 West 46th Street, Chicago, Ill.
Tąsa

No.	Kaina
5. <i>Algimantas arba Lietuviai 13-me šimtmečiuje.</i> Istorika apysaka. Parašė Dr. V. Pietaras. Penki tomai Shenandoah, Pa., 488 pusl. 2.50	
11. <i>Anima Vilis.</i> Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 162 pusl. 75	
14. <i>Antanukas.</i> Viena dailiausiųjų Boleslova Pruso apysakų. Lietuviškai vertė Selimas. Shenandoah, Pa., 1897 m., 46 pusl. 15	
19. <i>Apeigos Rymo katalikų Bažnyčios.</i> Lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Gerutis. Antra laida. Shenandoah, Pa. 188 pusl. 60	
28. <i>Auksinio Obulio Historija.</i> (Iš graikų mythologijos žiupsnelis). Su paveiksleliais. Lietuvių kalbon išguldė Alyva. Chicago, Ill., 1913 m., 86 pusl. 50	
31. <i>Bajoro Vuošvis.</i> Apysaka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 63 puslapių. 15	
34. <i>Ben Hur.</i> Istorika apysaka iš Jėzaus Kristaus laikų. Párašė Lew Wallace. Šlietuvino Jonas Montvila. Autorius, vienas gabiausiųjų anglų rašytojų, ilgus metus tirinėjęs šventoje žemėje ir giliai studijavęs Jėzaus Kristaus laikų atsitikimus, gražiai ir gyvai nupiešė savo knigoje anų laikų gyvenimą. Ben Har yra viena tų knygų, kuri nenustos savo vertės per amžius. Chicago, Ill., 1912 m., 482 pusl. 1.25	
T apati apdaryta 1.50	
36. <i>Biurokratai.</i> Apysaka iš paskutinių atsitikimų Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 79 pusl. 25	
38. <i>Braižinėliai.</i> Tik ką iš spaudos išėjus kninkelė, talpiniai labai indomias apysakaites ir piešinėlius, parašė Skruzde. 45	
42. <i>Brolis ir sesuo.</i> Parašė vaikas. Labai puiki apysakėlė. Chicago, Ill., 1906 m., 57 pusl. 15	
44. <i>Ciesorius Domicijonas ir Kasėjai katakombose.</i> Istorikas apsakymas iš laikų krikščionių persekiojimų. Pagal lenkų kalbą parašė P. B. Domicijonas nuožmus Rymo imperatoriaus, kuris ne tikai daug krikščionių, bet ir daug garsiųjų Rymo vyrų ir senatorių išžudė. Už tat visų neapkenčiamas buvo ir galutinai pats liko nužudytas. Turinys apsakos prakilius, nes kiekvienas žino, kaip padorų ir švenetas buvo pirmųjų krikščionių gyvenimas. Chicago, Ill., 217 pusl. 35	
45. <i>Dangus.</i> Pagal K. Flamarion, parašė P. Brandukas. Su paveiksleliais. Astronomija — mokslas apie pasaulį. Parodo kokios yra planetos, kaip jos eina ir kokią įtekę turi viena ant kitos. Kninga yra moksliška, didelės vertės 193 pusl. 50	
46. <i>Darbininko Dovanėlė Darbininkui.</i> Parašė F. V. 32 pusl. Talpina auksinių nurodymų, patarimų, perspėjimų kiekvienam darbininkui. 5	
47. <i>Degtinė — Nuodai.</i> Pagal N. N. raštus parašė Kaimietis. 34 puslapių. 10	
62. <i>Fabiolė.</i> Arba Bažnyčia katakombose, parašė kardinolas Wiseman, vertė Vytautas, labai indomys aprašymai iš laikų persekiojimo katalikų bažnyčios. ... 1.00	
78. <i>Gyvenimo gabalėliai.</i> Parašė K. Stiklelis. Turinys: 1. Prakalbos vietoj; 2. Saulutė teka; 3. Pavasario stebulakai; 4. Vasaros rytas; 5. Piemenėlis; 6. Senelis; 7. Jonukas; 8. Antanukas; 9. Vienturtis; 10. Skaitymas iš dienos; 12. Iš dienų bėgio; 13. Laukas. Chicago, Ill., 1908 m., 50 p. 15	
(Toliau bus)	

Chicagoje

MIRĖ LAIKE ŠOKIŲ.

Vienam klube laike šokių akyveidoje visų susirinkusiųjų numirė tulas jaunikaitis. Jo bendrai dėl to nemliudo ir toliaus linksmi sau žaidė

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE

PHILADELPHIA, PA.

49 "Draugo" num., straipsnyje, po kuriuomi pasirašęs šv. Kazimiero draugijos sąnarys, daug kas perdėta, arba ir visai netiesa pasakyta.

1) Ten rašoma: "kun. Kaulakis ir p. A. Užumekio rupestimi tapo pastatyta Lietuvių Tautiška salė". Kun. Kaulakis tiek tik prisidėjo prie mišenos salės pastatymo, kad nešiprišino listi kalbinti katalikų draugijas prisidėti šiais prie salės statymo. Aktyvūs visi jie prisidėjo. Apart p. A. Užumekio buvo daug ir kitų bažnytinų ir nebažnytinų asmenų ir draugų jų rūpinusių tą darbą.

3) "Saliumininkai ir kiti be dievial..." To negalima sakyti, Išeitų, kad visi saliumininkai - bedieviai. Šmeižė gi kun. Kaulakį ir A. Užumekio socialistų laikraščiai: "Laisvė", "Kova", "Keleivis".

3) Del kokių priežasčių sak tapo atsakyta Mockui, tepasa ko patis direktoriai. Man rodos, kad tai padarė nenorėd mi sutepti savo vardą. Ir būnini galėjo užkenti, kaip pakenkė richmondiečiams, kaip per blogą valią ar nesusipratimą vieno žmogaus, įsileidė Delianį. Tuom nustoję biznio kurį turėdavo ir butų turėję iš įvairių lenkų katalikų pramogų, jų salėje pirmiausia darytų.

4) Ar katalikai gerai padarė, kad dėjos su nebažnytiniais žmonėmis statydami salę, ar ne, tai čia tuotarpu aš nesprendžiu.

Ant galo teisingai parašyta, kad katalikai privaletų apsaugoti po savo draugijas nuo bedievių, laisvamanių, nes jie ardo jų draugijų pamatus, kečia trukmus, per tai atstumia daug gerų žmonių nuo prisilėjimo prie draugijų. Vienas latvyas liuteronas pasakojo, kad ji socialistai išbraukė iš savo kuopos užtai, kad jis pagyrė vyčius. Taigi ir katalikai neturėtų mainyti savo konstitucijų del kelių laisvamanių užsigėidimo. Jei jiems nepatinka katalikų draugijų konstitucijos, tai ko jie lenda į katalikų draugijas?

Nesusipratę katalikai mano, kad panaikindami savo konstitucijų punktus, kur minima religijinės priedermės, prietranks daugias sąnarių, pagerins draugiją. Bet jei kurioj draugijoj atsirad daugiau sąnarių bedievių, tai katalikai turės užsičiaupti burną ir laisvamaniai daugumu balsų juos valdys, nors katalikai draugiją sutvėrė, labiausiai pinigų jojon sėdėjo. Kur vienos pakraipos žmonės, ten sutikimas daug lengvesnis.

Zvirblis.

SUGAR NOTCH, PA.

Gegužės 22 dieną Mariutei Šimkoniutei suėjo 12 metų amžiaus. Jos tėvelių namuose todėl įvyko pokytėlis, kurin pakviesta dvylika mergelių ir vienas bernelis, Leonukas Šimkevičius. Sveteliai gražiomis dovanėlėmis apdovanojo Mariutę Šimkoniutę. Mergelės gražiai padainavo ir pakalbėjo.

Viena mergelių.

BALTIMORE, MD.

Neseniai čia viešai buvo renkamos aukos nukentėjusiems del karės lietuviams. Tai buvo taip vadinama "tag day". Aukų rinkimo rengėjai buvo pažadėję suengti pikninką aukų rinkėjoms ir rinkėjams. Pikninkas įvyko gegužės 20 dieną Western Parke. Susirinko daug žmonių. Rinkėjos r rinkėjai veltui įleisti daržan. Kiekvienam derintelika praleisti po 3 penkeinius čekius. Kadangi pikninke buvo daug žmonių, odel Tautos Fondas ir čia aimės. Visas pelnas teks jo išdui.

A. K.

HARRISON, N. J.

Velnų pardavinėtojai Mockui su jo prakalbomis labai nesiseka šiose apylinčėse. Kaip lietuviai, taip ir policija jam neleidžia buruoti Dievo ir užgaulioti katalikų jausmus. Šiam nieste gegužės 20 dieną socialistai buvo parengę jam prakalbas. Bet policija neido jų įvykinti. Antai nieste Elizabeth, N. J., socialistai su laisvamaniais, prakalboms leidimą buvo išgavę net iš paties miesto majoro. Tačiau prieš prakalbas palei salę susirinko daug žmonių. Pasigirdo čerštingi šauksmai ir grasinimai tam socialistų bamizui. Kad išvengti nereikalingo trukimo, policija uždarė svetainę ir nebeleido į ją nei vieno. Nieko negelbėjo nei paties majoro lei-

dimas.

Oi nesiseka, nesiseka mūsų laisvamaniams ir socialistams.

V. V.

REDAKCIJOS ATSAKAI.

Panevėžietis, So. Boston, Mass. — Apie Tautos Fondo skyriaus prakalbas parašė anksčiau kitas korespondentas ir tas jau buvo "Drauge". Ačiū už atsiųstąsias. Prašome, rašyti daugiau žinučių iš lietuvių gyvenimo.

DIEVRAŠTIS

"DRAUGAS"

Kainuoja tikrai

\$3.00

Metams

PAJIEŠKOJIMAI.

Kun. Domininkas Mikšis paieško savo brolio Pranciškaus Mikšio. 1 metai atgal gyveno Chicagoje. Meldžiu atsiskauti ant adreso:

Juozas Kudirka, 12241 Emerald ave. W. Pullman, Chicago, Ill.

Paieškau savo puseserės Marijonos Gustainiutės, Suvalkų gub. Griškabudžio parapijos, Bliuviškių kaimo. Meldžiu atsiskauti antrašu:

Juozas Kudirka, 12241 Emerald ave. W. Pullman, Chicago, Ill.

PAIEŠKAU savo tikrų brolių: Jono, Juozapo ir Petro Navardauskių. Paeina iš Kau-no gub., Raseinių pav. Erižvilgio val., Gaurės parapijos. Glnobių kaimo. Juozapas ir Jonas gyvena Chicagoj. Ir Petras gyvena Chicagoj. Bet dabar nežinau kur. 15 metų kaip mačiau, norėčia labai sužinot. Jie patis ar kas apie juos žino malonėkite pranešt. F. Navardauskaitė (Valantienė) 921 N. 9th st., E. St. Louis, Ill.

Telefonas Monroe 2842
DR. F. F. WISNIEWSKI'S
Gydo įvairias ligas - greit ir pasekmingai. - Specialistas akių ligų, ausų, nosies, gerklės. - Priimančiu aktyvius.
1227 MILWAUKEE AVE. KAMPAS ASHLAND AVE.
Nesant ofiso, prašius palankti
ARMITAGE 6329 Nuo 1 iki 12 ryto: nuo 2 iki 4 po pietų: nuo 7 iki 9 v. v.

Mokykloms Vadoveliai.

No. 735 LIETUVOS ISTORIJA. Sutaisė Pranas, 112 pusl.	25c.
1099 KRIKŠČIONIŠKO MOKSLO KATEKIZMAS. Surengta ir užgirta trečiojo Baltimorės Koncilijaus. Pagal anglišką sutaisė Kun. F. B. Serafinas. Dalis I	15c.
1100 KRIKŠČIONIŠKO MOKSLO KATEKIZMAS. Dalis II	25c.
1105 TRUMPA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Sutaisyta mokytojaus Juozo Damijonaičio, perspausta iš Trečiosios Laidos	35c.
1133 A B C Rašymo ir Skaitymo Pradžiamokslis. Sutaisė mokytojaus Juoz. Damijonaitis. Dalis I. Kietais drobės apdarais	25c.
1134 SKAITYMO PRADŽIAMOKSLIS. Dalis II. Sutaisyta J. Damijonaičio. (Vartojama vietoje "Vai-kyų Zvaigždutės"), kietais drobės apdarais.	35c.
1138 GEOGRAFIJOS VADOVELIS. Su paveikslais ir spalvotais žemlapiais. Sutaisė Juoz. Gabrys. 77 pusl.	75c.
NAUJAS ELEMENTORIUS. Parašė A. iš B.	10c.

Užsakymus siunčiant adresuoti:

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th Street,

Chicago, Ill.

Pasiekimas su Telefonu.

Bell telefonas yra sujungtas su 70 tūkstančių miestelių per du milijonu mylių vielos, Bell Patarnavimas yra neapribotas savo išsivystime. Kiekvienas miestas yra durimis kiekvienam šios šalies kitam miestui.

Tūkstančiai pramonikų vartoja šią milžinišką sistemą kiekvieną dieną, padarimui palno sutapimui dolerių, valandų rūpesčio ir eikvojimas prašalintas

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

A. - A.

ŠIRDINGIAUSI AČIŲ!

Širdingai ačiū tariame visiems parodžiusiems užuojautą mums, apgailestavime mirusios mūsų dukrelės Stanislavos. Ypatinai tariame ačiū: klebonui, kun. H. Vaičiui, seserims - mokytojom ir vaikeliams, dalyvavusiems prie leidimo a. a. mirusios ir bažnyčiai; taipgi a. a. Stanislavos krikštėteviui Ignasui Kuolui ir visiems giminėms ir pažįstamiems tariame nuoširdžiausi ačiū už anų atsilankymą ir patarnavimus. Nuliudusieji
Ono ir Paulius Makuška.

DR. RAMSER
AKIŲ SPECIALISTAS
Priima visiems tinkamus akinius, egzaminuoja ir patarimus duoda dykai.
786-88 Milwaukee Ave., arti Chicago Ave. 2-ros lubos. **VALANDOS:** Nuo 9 ryto iki vakaro. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 2 popietę.
Tel. Haymarket 2434

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGĄ".

REIKALAVIMAI.

Reikalingi gabus agentai, Chicagoje rinkti paskelbimus į "Draugą". Geras uždarbis ir lengvas darbas. Del informacijų kreipkitės į "Draugą" Adm.

Reikalaujama vaikino, kurisai pažintų gerai lietuvių kalbą, rašybą ir galėtų skaityti korektą, taipgi pažintų gerai anglų kalbą. Atsisaukite tuojaus (tikrai per laisną):
TANANEVICZ PUB. CO.,
3249 S. Morgan st., Chicago, Ill.

Butinai reikalingas atsakantis vargonininkas, gerai suprantas savo amatą.
Kun. E. Griksis,
404 Church st., New Britain, Conn.

REIKALINGA mergina prie namų darbo. Šeimyna nedidelė. Geras mokestis. Susižinokite:
P. M. % "Draugas"
Drover 6114

Reikalinga mergina arba moteris prie abelo namų darbo. Maža šeimyna. Mokestis nuo \$25.00 iki \$30.00 ant mėnesio, pagal patyrimą ir atsakantumą. J. Bagdžius, 2334 S. Oakley ave., Chicago, Ill.

Kriaučių Atydai Mokyklos Master System

Naugiausia ir lengviausia išmokimui. Duodame geriausias ypatiskas instrukcijas ir supratimą kirpimo, laike molinimosi moteriškų ir vyriškų drapanų.

Formos daromos siuvėjams mieste ir už miesto. Taipgi mes mokiname prosyti ir siuti.

JOS. F. KASNIČKA
Pirmininkas
Master Cutting School
Suite 208-118 N. La Salle St. prieš miesto Salę.

DR. A. J. TANANEVICZ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir gyvenimo vieta
3249 So. Morgan St. 8 iki 10 ryto, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vak.
Tel. Drover 7800
Ofisas ant F. K. A. RA Aptinkite 1115 So. Halsted St. 10 iki 12 dien., 5 iki 5 po pietų ir vakarais
Tel. Canal 1576

Laikas Visiems prie Šviesos

Jei trokšti įgyti tikrą šviesą, užsisakyk laikraštį "Šviesa", kurį skaitydamas pats apsviesies ir kitam galėsi prie šviesos parodyti kelią. "Šviesa" rašo labai daug pamokinančio apie žmogaus pažangumą. "Šviesa" kainuoja tik 50c. metams.

"Šviesa"

46 Congress Ave.

Waterbury, Conn.

Palengvinimas del moteru

Nesivarginkit su senos rūšies prosoms. Vartokit "Imperial" prosą. "Imperial" užkaista pati per savę vartojant gasoliną, kerosiną arba alkoholių. Sveria 5½ svarų. Už porą centų išprosuosi visos savaitės skalbinius. Galį prasuoti kur tik nori: Grinčioj, sklepe ar laukė po žaliu medeliu. Neruksta ir nėra smarvės; galvą neskaudės. Kaina su prisiuntimu į tavo namus \$4.50. Gvarantuojame. Jei nepatinka gali gražinti, o mes sugrąžinsime visus pinigus. Taupyk sveikatą, turtą ir laiką.

Adresuokite:

NEW ERA SALES CO.,
6329 So. Fairfield ave., CHICAGO, ILL.

The Bridgeport Electric Co.

Not. Inc.
ENGINEERS & CONTRACTORS
Full line of Electrical Fixtures and Supplies, House Wiring and Repairs done at reasonable prices.
3212 So. Halsted St. Tel. Yards 4658
TWO STORES: 1521 W. 47th St. Tel. Drover 1892
A. BARTKUS, Prop. CHICAGO, ILL.

SKOLINK IR TAUPYK

PINIGUS

Prisirašydami prie
LIETUVOS VYČIŲ TAUPYMO IR PASKOLOS BENDROVĖS
Susirinkimai kas penedelis nuo 7:30 iki 9:30 v. v.
Švento Jurgio Parapijos Salėje
32-ro Place ir Auburn Avenue

SARAPAS & TAMOSIUNAS

23 Sheldon Street

Hartford, Conn.

Mes užlaikome dideliame pasirinkime Čeverykus, moterims ir vaikams visokios spalvos, baltų, rudų, juodų ir tt., Taipgi užlaikome marškinius, kaklarišius, kalnerius, kepures, skrybeles, kelines, gorsetus, žodžiu sakant, viską, kas tik yra reikalinga jaunimo apsirėdimui. Užlaikom įvairius auksinius laikrodėlius, lenčiugelius, žiedus gryo aukso. Turime gero darbo britvų, peilių, puikiausių atviručių, fontaninių plunksnų ir t. t. Siuvame gražius garnitūrus, taisome senus, skalbiame (laundry) marškinius, kalnerius ir tt. Didžiausia agentura laikraščių ir knygų. Galite pas mus užsirašyti. Gausite už tai dovanų. Lietuviai pas lietuvius.

DR. HAIR SPECIALISTAS

Gydo naujausia metoda įvairias ligas moterų ir vyrų. Jeigu jus neįgydė kiti gydytojai, ateikite prie manęs. Mano aparatas Radioscope Eaggi X ir Bakteriologijai tyrinėjimui. Ligy egzaminacija dovanai.
Primu nuo 8 val. ryto iki 9 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val ryto iki 12 val.

DR. HAIR

39 S. STATE St. Kampas Monroe. Kambarys 122 Menton Bldg.